

VOLINIKUKANDIDAADI KÜSIMUSTIK**Stéphane SÉJOURNÉ****Heaolu ja tööstusstrateegia eest vastutav juhtiv asepresident****1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus**

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide eest seismisel, pidades eelkõige silmas Teie tulevast vastutusvaldkonda? Kuidas kavatsete aidata komisjoni poliitilisi suuniseid täita? Kuidas plaanite arvestada soolist aspekti ja lisada soolise perspektiivi kõigisse oma vastutusalala poliitikavaldkondadesse? Kuidas kavatsete võtta oma tegevuses arvesse noorte vajadusi?

Kuidas saate Euroopa Parlamenti veenda oma sõltumatuses ja mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla tööülesannete täitmist komisjonis?

Olen pärit põlvkonnast, kelle jaoks Euroopa on nii endastmõistetav tõsiasi kui ka igapäevane võitlus.

Endastmõistetav tõsiasi, sest minu poliitiline tegevus algas Prantsusmaa 2004. aasta ELi põhiseaduse referendumi kampaania ajal. Esimesed valimised, kus ma kandideerisin, olid 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimised. Euroopa Parlamendi liikme ja fraktsioonijuhina ning Euroopa asjade ja välisministrina andsin oma panuse ELi viimaste aastate suurimasse saavutustesse: roheline kokkulepe, ühine vaktsiinide ostmise, taastekava „Next Generation EU“, digiturgude reguleerimine ja loomulikult Ukrainale antav abi.

Igapäevane võitlus, sest ma olen näinud kahtlusi Euroopa projekti suhtes, eriti pärast Brexitit, millega üritati vankuma panna ELi alustalasid, õhnestada meie ühtsust ja tekitada usaldamatust ELi institutsioonide suhtes. Seega on Euroopa igapäev sündiv ime, mis on habras ja põhineb meie kaaskodanike jätkuval toetusel. Euroopa ametnikuna ja veelgi enam volinikuna tuleb seda mis tahes otsuste tegemisel silmas pidada. Euroopa üldiste huvide teenimine tähendab sellise poliitika kujundamist ja rakendamist, millega parandada kodanike igapäevaelu ja lahendada meie maailmajao ees seisvaid tohutuid probleeme.

Pidades silmas eesseisvat keerulist kümnendit, on Euroopa üldistes huvides esmajoones see, et tegutseksime jõuliselt, alustades ühest peamisest prioriteedist: selge puhas tööstusstrateegia koos tugevama ühtse turuga, et aidata vältida Euroopa prognoositavat langust ning selle kohutavaid sotsiaalseid ja poliitilisi tagajärgi. Meie kogukonnad ja töötavad kodanikud soovivad kvalifitseeritud, inimväärsed ja hästi tasustatud töökohti. Meie ettevõtted soovivad võimalusi investeerida, luua ja toota rohkem ja paremini, samadel tingimustel kui nende väliskonkurendid, ilma tarbetu halduskoormuseta. Need on ilmselged ja õiguspärased püüdlused, millega Euroopa Liit peab arvestama.

Juba ammu olen veendunud, et üksikisiku jõukuse ja tugevad sidemed kogukonnaga tagab majandusliku ja tööstusliku juhtpositsiooni taastamine. Samuti on vaja kiirendada üleminekut kliimanetraalsusele. Prantsusmaa majandus- ja tööstusministri nõustajana olin ma üks Prantsusmaa lähiajaloo suurimate majandusreformide väljatöötajatest. Euroopa Parlamendi liikme ja fraktsioonijuhina võitlesin väsimatult selle eest, et läheneda meie tööstusele uutmoodi, vaadates kaugemale kasutust vastasseisust CO₂ heite vähendamise ja majanduskasvu vahel, ühitades selle asemel mõlemad prioriteedid. Tehisintellekti intellektuaalomandi õiguste eest vastutava raportööriina edendasin eetikal ja innovatsioonil põhineva ainulaadse Euroopa mudeli loomist. Euroopa asjade ja välisministrina tõstsin tähtsale kohale majanduspartnerlused Ida-Aafrika ja Ladina-Ameerika demokraatlike riikidega, mis olid varem tähelepanuta jätetud.

See mõtteviis võiks olla ka praeguse komisjoni peamine prioriteet: saavutada sooline võrdsuslikkus meie majanduses ja sellest tulenevalt süvalaiendada soolist perspektiivi tööstuspoliitikas. Kui te mind ametisse kinnitate, oleks uues komisjonis minu esimene ülesanne tagada, et kõik ettevõtted rakendaksid naissoost juhatuseliikmete direktiivi. Kolleegiumi liikmena olen valmis toetama ka Euroopa Komisjoni asepresidendikandidaadi Mînzatu

tööd strateegilise kavaga, mis peaks tooma rohkem naisi teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud valdkondadesse. Sooline võrdsus on eesmärk, mille puhul on määrava tähtsusega poliitiline tahe, ning selle kinnituseks on mul ette näidata mitmeid naissoost töötajate ametissemääramisi Prantsusmaa välisministeeriumis ja Prantsusmaa diplomaatia ajaloos esimene ministrite kabinet, kus naised on enamuses. Kui mind ametisse kinnitatakse, luban ma jätkata selle lähenemisviisi juurutamist komisjoni kõrgeimal tasandil. Olles 39-aastane juhtiva asepresidendi kandidaat, luban oma tööga alati luua võimalusi ka noortele. Et anda noortele eurooplastele võimalus kujundada Euroopa Liidu otsuseid, korraldan innukalt iga-aastaseid noortediaaloo, millest esimene toimub juba minu esimese 100 ametipäeva jooksul.

Olen kogu oma elu töötanud väsimatult üldistes huvides. Erakonnajuhina Euroopa Parlamendis olen alati oma kohustusi täitnud. Selles rollis on nii järjepidevus kui ka sõltumatus väga oluline. Parlamendis ei kõhelnud ma vajaduse korral kaitsmast oma erakonna ja päritoluriigi huvidest lahknevat seisukohta, kui teadsin, et see on Euroopa üldistes huvides. Nii oli see eelkõige naistevastast vägivalda käsitleva ELi direktiivi puhul. Samuti kinnitan, et olen alati järginud, järgin praegu ja ka tulevikus kõrgeimaid eetikastandardeid, lähtudes täielikult ELi aluslepingutest ja käitumisjuhendist.

Minu karjäär algas Euroopaga. Minu esimene lubadus valijatele oli teenida meie liitu. Minu ülesanded valitsuses hõlmasid Euroopa ühtsuse edendamist. Kui kinnitate mind Euroopa Komisjoni ametisse, siis järgin ma lisaks vandele kaitsma Euroopa ühtsust ja selle aluspõhimõtteid ka oma eluaegset südame kutset.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ja koostöö Euroopa Parlamendiga

Kas lubate, et hoiate parlamenti nii enda kui ka oma vastutusala allüksuste tegevusega piisavalt kursis? Millistes aspektides peate end parlamendi ees vastutavaks?

Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma suhtluses parlamendiga, seoses kohtumistega parlamendikomisjonides ja osalemisega täiskogul, oma tegevuse läbipaistvuse, koostöö ning parlamendi seisukohtadele ja seadusandlike algatuste taotlustele tulemusliku reageerimisega? Kas olete valmis edastama parlamendile õigeaegselt teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta nõukoguga võrdsetel alustel?

Olles töötanud Euroopa Parlamendis, austan vankumatult parlamenti ja selle liikmeid. Luban säilitada need erilised vastastikusel usaldusel põhinevad suhted Euroopa Parlamendiga, mis on Euroopa demokraatia süda.

Meie legitiimsus põhineb teie häätel. Kuigi meie nimed on esitanud nõukogu ja komisjoni president, ei saa me ametisse asuda ilma Euroopa Parlamendi nõusolekuta. See on väga oluline, et tagada meie poliitika aluseks olevate poliitiliste suundumuste vastavus enamiku kodanike ootustele, mida väljendati Euroopa Parlamendi valimistel.

Kui mind ametisse kinnitate, võtan oma talituste, kabineti ja enda ning Euroopa Parlamendi vahelise suhtluse osas järgmised kohustused.

- Luban tagada, et teie raportitele ja resolutsioonidele, mis käsitlevad minu vastutusala seotud küsimusi, võetakse nõuetekohased järelemeetmed. Sarnaselt komisjoni presidendiga toetan jätkuvalt parlamendile õigusaktide algatamisel ja kujundamisel suurema rolli andmist. Olen veendunud, et see on usaldusväärse, tõhusa ja usaldusväärse Euroopa otsustusprotsessi eeltingimus.

- Luban aktiivselt ja korrapäraselt osaleda komisjonide koosolekutel, täiskogu istungjärgudel ja kolmepoolsetel läbirääkimistel ning tulla ka fraktsioonidesse, kui te mind kutsute. Olen veendunud, et komisjon peab kõigis neis olukordades olema poliitilisel tasandil esindatud nii palju kui võimalik.

- Luban luua kanali, mille kaudu saan asjaomaste komisjonide liikmetega otse teavet vahetada, ja seda kanalit kasutada otsustusprotsessi kõigis etappides. Lisaks on minu talitused ja meeskond hõlpsasti kättesaadavad kogu ametiaja jooksul ning teabevahetus on kahe-suunaline.

- Luban kutsuda töökoosolekutele konkreetsete valdkondade raportööre, variraportööre või juhtivaid liikmeid, et käsitleda põhjendatud mureküsimusi ning saada ideid, mis on seotud otseselt nende parlamentaarse töö ja valimisringkonnaga.

- Luban jagada parlamendiga teavet ja asjakohaseid dokumente nõukoguga võrdsetel alustel. Küsimus ei ole mitte ainult mõlema kaasseadusandja austamises, vaid see on meie raamlepingust tulenev kohustus.

Need lubadused on olulised demokraatliku vastutuse seisukohast. Me peame lugu parlamendist ja kodanikest, keda te esindate, ning oleme teie ees vastutavad. Euroopat edasi arendada saame ainult üheskoos.

Lähtudes presidendi esitatud poliitilistest suunistest, mida toetas parlamendi enamus, ootan huviga, et saaksin kuulamisel tutvustada presidendi poolt mulle usaldatud portfelli sidusust ja meie prioriteetide asjakohasust. Samuti olen avatud teie ootustele, ideedele ja muredele.

Minu missioonikiri pakub ainulaadset võimalust luua lõpuks täielikult integreeritud tööstusstrateegia, mis ulatub mikromajandusest makromajanduseni, siseturust välismõõtmeni, eelnevatest sektoritest järgmise etapini, avaliku sektori investeeringutest erainvesteeringuteni. Kui mind ametisse kinnitatakse, paneksin kõik need konkurentsivõime vahendid inimeste heaolu teenistusse, loomulikult täieliku kollegiaalsuse vaimus teiste volinikega ja tihedas koostöös teiega.

Kui mind ametisse kinnitatakse, kohustun andma Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru oma missiooni edenemisest. Usun, et on väga oluline seada algusest peale selged eesmärgid ja objektiivsed näitajad, mille põhjal saaksite hinnata minu tulemusi ja meie ühiseid jõupingutusi.

Majandus- ja rahanduskomisjoni küsimused

Kapitaliturgude liit

3. Millised on peamised takistused ja millised prioriteedid seaksite kapitaliturgude liidu / hoiuste ja investeeringute turu arendamisel, et soodustada era- ja avaliku sektori investeeringuid suure kasvupotentsiaaliga projektidesse ja kapitaliturgude investeerimist innovatsiooni? Kuidas kavatsete tagada, et ELi finantssektori konkurentsivõime suurendamiseks tehtavad jõupingutused ei kahjusta finantsstabiilsust ega too kaasa ülemääraste riskide võtmist? Milline on selles tegevuskavas Teie nägemus väärtipaberistamisest?

Ametisseastuva komisjoni eesmärk on investeerimist edendada ja ametisseastuv president Ursula von der Leyen teatas oma poliitilistes suunistes, et soovib arendada hoiuste ja investeeringute liitu, mille abil saaksime investeerimispuudujäägid kaotada. Era- ja avaliku sektori investeeringute soodustamine meie majanduse ja tööstuse ajakohastamiseks nõuab hästi toimivaid ja arenenud finantsturge, mida vajaduse korral kombineeritakse ja koordineeritakse avaliku sektori sihipäraste riskivähendusmeetmetega.

Esiteks peavad hoiuste ja investeeringute liidu keskmes olema kodanike vahendid. Kodanikud säästavad palju, kuid hoiavad oma raha peamiselt pangahoiustes ja kinnisvarana, kus see ei panusta tootlikesse investeeringutesse nii palju kui võiks. Nende osalemist kapitaliturgudel takistavad sageli erinevad omavahel seotud tegurid: kõrged tasud ja nõustamiskulud, turu killustatusest tingitud vähene konkurents finantstoodete turustamisel, vähene finantskirjaoskus ja usaldus finantsvahendajate vastu.

Kui mind kinnitatakse juhtivaks asepresidendiks, teen koostööd finantsteenuste ning hoiuste ja investeeringute liidu voliniku ja teiste kolleegiumi liikmetega, et leida viise, kuidas motiveerida kodanikke rohkem oma sääste tööle panema. Peame töötama Euroopa tasandil välja uued säästu- ja investeerimistooted, et suunata investeeringud reaalmajandusse. See oleks kasulik Euroopa ettevõtjatele, kes saaksid nii konkureerimiseks, innovatsiooniks ning rohe- ja digipöördeks ning sotsiaalseks üleminekuks vajalikku kapitali. See oleks kasulik ka Euroopa kodanikele, kes saaksid võimaluse panustada Euroopa majanduse rahastamisse, eeldusel et nad on asjakohaselt kaitstud ja saavad oma investeeringutelt korralikku tulu.

Teiseks ei ole Euroopa innovatiivsetel ettevõtetel piisavalt juurdepääsu riskikapitalile, et ELis kasvada ja laieneda. See on üks peamisi takistusi ELi konkurentsivõime suurendamisel. Riskikapitali parem kättesaadavus on seega oluline eesmärk. Kui mind ametisse kinnitatakse, uurime koos finantsteenuste ning hoiuste ja investeeringute liidu voliniku ja teiste kolleegiumi liikmetega võimalusi, kuidas meelitada ligi rohkem institutsionaalseid investoreid; kuidas paremini võimendada avaliku sektori rahastamisvahendeid, suurendada teadlikkust ja hõlbustada parimate tavade vahetamist, ning vaatame läbi maksu- ja õigusraamistikud, et kõrvaldada olemasolevad tõkked ja võtta eeskujuks meetmed, millega on riikides edu saavutatud. Erilist tähelepanu tuleks pöörata teguritele, mis takistavad ikka veel uuenduslike ettevõtete rahastamisvajadusi täitvate investeerimisfondide kasvu.

Kolmandaks ei suuda ELi kapitaliturud rahvusvaheliselt konkureerida ega ära kasutada ühtse turu suurust, kuna need on liiga killustunud. ELi investorite investeerimisvõimalused on väiksemad ning kui nad investeerivad, on

kulud suuremad ja tootlus väiksem kui mujal. Samal ajal ei suuda EL ilma laienenud turgudeta pidada sammu rohe- ja digipöörde rahastamisvajadustega. Tähtis on teha kindlaks tegurid, mis takistavad Euroopa turgude lõimumist ja likviidsuse suurendamist, ning jätkata tööd nende kõrvaldamiseks, aga ka tagada, et Euroopa finantseerimisasutused saaksid tegutseda kogu maailmas võrdsete tingimustega ettevõtluskeskkonnas, kus rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid kohaldatakse ühtemoodi nii Euroopas kui ka teistes õiguskordades. Sügavamad finantsturud tugevdaksid ka euro rahvusvahelist rolli. Kui mind ametisse kinnitatakse, toetan jõupingutusi, et leida lahendused nendele probleemidele, mis takistavad Euroopa kapitaliturgude kogu potentsiaali ärakasutamist, kooskõlas kapitaliturgude liidu tegevuskavaga.

Lisaks võivad erinevused finantsturu osaliste järelevalves suurendada äritegevuse kulusid eri liikmesriikides. Paljud neist erinevustest võivad kahjustada ka investoreid, sest võib juhtuda, et nende kaitsetase ei ole kõigis liikmesriikides ühesugune. Täiustatud järelevalvesüsteem ELi tasandil võib olla peamine liikumapanev jõud meie kapitaliturgude täieliku potentsiaali ärakasutamiseks, sest see vähendab ebatõhusust, aitab saavutada mastaabisäästu ja suurendab usaldust turgude toimimise vastu. See aitaks oluliselt vähendada regulatiivset koormust. Järelevalve parandamiseks on mitmeid võimalusi. Vaja on täiendavat konsulteerimist ja arutelu kõigi sidusrühmadega selle üle, kuidas tõhustada järelevalvekorda ELis, võttes arvesse ka eri sektorite ja riikide eripära.

Usun, et kui väärtpaberistamine on usaldusväärselt struktureeritud, hästi reguleeritud ja kontrollitud, võib sellel olla majanduses positiivne roll uute investorite ligimeelitamisel, samuti riskijuhtimisvahendina, millega kantakse krediidirisk pankadelt üle suurele hulgale ELi ja kolmandate riikide institutsionaalsetele investoritele, kellele omakorda oleks kasulik riskipositsioonide suurem hajutamine. See võimaldaks pankadel pakkuda rohkem rahastust reaalmajandusele. 2019. aasta väärtpaberistamise raamistik ja selle hilisemad muudatused parandasid väärtpaberistamise turu läbipaistvust ja standardimist, kuid ELi turg on endiselt vähearenenud. Euroopa Keskpanga nõukogu rõhutas 2024. aasta märtsis ja Euroopa Ülemkogu 2024. aasta aprillis, kui oluline on taaselustada väärtpaberistamise turg ELis. Hästi toimiv väärtpaberistamissüsteem peaks kuuluma meie tegevuskavasse. Kui mind ametisse kinnitatakse, siis tugineks minu arvamus sellest, kas ja kuidas tuleks kehtivat korda ajakohastada, edasisele mõttevahetusele teiega ja käimasoleva sihtkonsultatsiooni tulemustele, samuti Euroopa järelevalveasutuste erialastele seisukohtadele. Finantsstabiilsuse tagamine on aga alati meie tegevuse eelduseks.

Euroopa vajab hästi toimivaid ja rahvusvahelisel tasandil juhtivaid panku, kindlustusandjaid, investeerimisfirmasid ja muid vahendajaid, et rahastada innovatsiooni, investeerida rohe- ja digipöördesse ning sotsiaalsesse üleminekusse ja taastada ELi konkurentsivõime. Samal ajal ei tohiks me unustada, kui oluline on säilitada usaldusväärne ja kindel usaldatavusraamistik. 2007/2008. aasta finantskriisi põhjuseks olid liiga leebed nõuded, liiga leebe järelevalve ja asjaolu, et rahvusvahelist koostööd tehti liiga vähe. Sellest ajast saadik on regulatiivsed ja järelevalvereformid tugevdanud Euroopa finantssüsteemi, mis saab nüüd toetuda hästi kapitaliseeritud finantsasutustele ja mis on viimastel aastatel näidanud oma vastupidavust. Selle tugeva vundamenti peaksime võtma aluseks, et kindlustada nüüd Euroopa finantssektori konkurentsivõime pikas perspektiivis.

Nagu on märgitud ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes, on lisaks vaja võimendada erakapitali ja vähendada sellega seotud riske. Riskimaandamisvahendid, nagu laenud, tagatised ja kapitalisüstid, peaksid hõlbustama erakapitalil toetada ELi ettevõtjate konkurentsivõimet. Üksikasjalikuma teabe saamiseks palun austatud parlamendiliikmetel tutvuda minu vastusega 5. küsimusele.

Konkurentsivõime koordineerimise vahend

4. Millised peaksid olema hiljuti kavandatud konkurentsivõime koordineerimise raamistiku peamised tugisambad? Kuidas on see raamistik seotud Euroopa Konkurentsivõime Fondiga?

Ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes on viidatud uuele Euroopa Konkurentsivõime Fondile, mis kuulub meie ettepanekusse uue ja tugevdatud eelarve kohta järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames. Nagu ma oma missioonikirjas rõhutasin, töötatakse konkurentsivõime koordineerimisvahend välja koos konkurentsivõime fondiga, et paremini suunata ja koordineerida investeerimispoliitikat, mitmekordistades selle mõju. See vastab Draghi aruandes esitatud üleskutsele konkurentsipoliitika paremaks koordineerimiseks, et parandada kooskõla ELi ja liikmesriikide reformi- ja investeerimisprioriteetide vahel.

Konkurentsivõime koordineerimise vahendi eesmärgiks peab olema sidususe tugevdamine ELi konkurentsieesmärkide ja liikmesriikide riikliku poliitika vahel. Peame need viima kooskõlla ühiste strateegiliste prioriteetidega, et need hakkaksid üksteist vastastikku tugevdama. See tagaks ühtsel turul suurema kindluse, prognoositavuse ja mastaabi, vähendaks killustatust ja aitaks mobiliseerida ELi konkurentsivõime tegevuskava jaoks vajalikke suuri investeeringuid.

Kui mind ametisse kinnitatakse, siis teen koostööd majanduse ja tootlikkuse volinikuga, et tagada poliitika koordineerimine ja kindlustada, et Euroopa poolaasta keskenduks jätkuvalt meie liidu konkurentsivõimele, viies nii kooskõlla majandus- ja tööstuspoliitika.

Mis puudutab Euroopa Konkurentsivõime Fondi, vt minu vastus 16. küsimusele.

Investeerimine

5. Milline on Teie arvates programmi „InvestEU“ tulevik? Kuidas kavatsete teha koostööd EIPga? Mil viisil kavatsete Euroopa majanduse toetamiseks kaasata erainvesteeringuid? Milliseid muid vahendeid sooviksite kasutusele võtta suure rahastamispuudujäägi kõrvaldamiseks?

Euroopa konkurentsivõime ja julgeoleku garanteerimiseks vajalike investeeringute maht on tohutu. Draghi aruande kohaselt on igal aastal vaja ligikaudu 800 miljardit eurot lisainvesteeringuid, et täita rohe- ja digipöörde eesmärgid ning kaitsekulutuste vajadused. Seda silmas pidades on ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes rõhutatud, et avaliku sektori investeeringuid ja finantsvõimendust tuleb maksimeerida ning erakapitali riske vähendada. Riskimaandamisvahendid, nagu laenud, tagatised ja kapitalisüstid, peaksid hõlbustama erakapitalil toetada ELi tööstuse konkurentsivõimet.

Programm „InvestEU“ on „suurim olemasolev riskijagamisvahend“ ja see on andnud tulemusi. Kolm aastat pärast selle käivitamist on „InvestEU“ abil kaasatud üle 200 miljardi euro investeeringuid, millest umbes kaks kolmandikku peaks tulema erasektori vahenditest. See rahastus aitab saavutada peamisi poliitilisi prioriteete, nagu rohe- ja digipöörde kiirendamiseks vajalikud innovatsioon ja taristu ning toetus VKEdele ja sotsiaalsektoritele.

Kui mind ametisse kinnitatakse, töötan selle nimel, et programm „InvestEU“ täielik rakendamine jätkuks kogu ülejäänud programmitöö perioodi vältel koostöös Euroopa Investeeringupanga ja teiste rakenduspartneritega. See nõuab ka paindlike võimaluste kasutamist, mis on eriti oluline suure nõudlusega finantstoodete puhul, eelkõige selleks, et toetada kestlikke ja digitaalseid VKEsid, sotsiaalsektoreid ning puhast, digi- ja biotehnoloogiat.

„InvestEU“ tugevuseks on ka selle avatud struktuur, mis tähendab, et loodud on üleliiduline ökosüsteem, mis koosneb ELi poliitikaeesmärkide saavutamiseks oma jõud ühendanud avaliku sektori finantseerimisasutustest. Peamiseks partneriks on Euroopa Investeeringupank (EIP), samuti osalevad programmis teised mitmepoolsed pangad, nagu EBRD, Põhjamaade Investeeringupank, Euroopa Nõukogu Arengupank ja liikmesriikide arengupangad.

Kui mind ametisse kinnitatakse, tugineksin programmi „InvestEU“ positiivsetele kogemustele ja laiendaksin seda, et luua veelgi rohkem sünergiat avaliku ja erasektori rahastuse vahel. EIP grupp, kuhu kuuluvad EIP ja EIF, on komisjoni pikaajaline partner ning on aidanud kaasa meie programmide rakendamisele nii ELis kui mujal. Koos majanduse ja tootlikkuse volinikuga tagame, et EIP grupil oleks jätkuvalt strateegiline roll investeeringute toetamisel kogu ELis, mis aitab kaasa majanduskasvule, innovatsioonile, konkurentsivõimele, CO₂ heite vähendamisele, digiüleminekule, õiglasele üleminekule ja ühtekuuluvusele. Samuti võiksime julgustada EIPd, et ta tegutses jõulisemalt, võtaks enda rahastatavate tehingutega rohkem riske ning toetaks majanduse ja tootlikkuse volinikku püüdlustes suurendada EIFi rolli, et tõhustada suure potentsiaaliga ja kiiresti kasvavate ettevõtete rahastamist. Nii EIP-l kui ka EIFil on head võimalused aidata luua soodsat investimiskeskkonda ning hoogustada avaliku ja erasektori rahastamist.

Samuti peame tunnistama, et tähtis on soodne reguleeriv raamistik. Kui mind ametisse kinnitatakse, teen koostööd majanduse ning tootlikkuse ning rakendamise ja lihtsustamise volinikuga, et meie finantspartnerite ja ettevõtjate aruandluskoormus vähendata.

Meie ees seisab tulevase mitmeaastase finantsraamistiku ja selle vahendite kavandamine. Arutelu tuleb alustada küsimusega „Mida me soovime rahastada?“, et seejärel näha, „kuidas“ saaksime kõige paremini saavutada oma

eesmärke ja maksimeerida tulemusi kohapeal, tuginedes muu hulgas programmist „InvestEU“ saadud kogemustele. Lihtsamad võimalused eri rahastamisvahendite ja nõustamistoetuse kombineerimiseks projektide ettevalmistamisel ja rakendamisel võivad aidata projektide elluviimist kiirendada ja parandada nende kvaliteeti. See võimaldab muuta rahastamise tulemuslikumaks.

Kui mind kinnitatakse juhtivaks asepresidendiks, teen tihedat koostööd eelarve, pettusevastase võitluse ja avaliku halduse volinikuga, et tagada nende elementide arvessevõtmine järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku ettevalmistamisel, nii et sellel oleks väga tugev konkurentsivõime samm.

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni küsimused

6. Mil viisil tugineb puhta tööstuse kokkulepe rohelisele kokkuleppele ja täiendab seda? Milliseid põhimeetmeid kavatsete välja pakkuda seoses puhta tööstuse kokkuleppe, ringmajanduse õigusakti ja keemiatööstuse paketi, samuti seoses Draghi aruandega ELi konkurentsivõime kohta? Kuidas kavatsete tagada eri algatuste järjepidevuse ja koostoime? Kuidas need algatused aitavad saavutada keskkonnanäismärke, sealhulgas nullsaaste eesmärki? Kuidas kavatsete aidata kiiremini vähendada tööstuse süsinikuheidet ning samal ajal investeerida, tagada ELi ülemaaialse konkurentsivõime, säilitada kvaliteetsed töökohad ja vähendada tarbetut halduskoormust? Milliste meetmetega kavatsete tagada, et puhtale energiale üleminekut käsitlevad ELi õigusaktid oleksid kohandatud VKEdele? Milliseid meetmeid kavatsete välja pakkuda tööstuse süsinikuheidete kiiremat vähendamist käsitlevas õigusaktis, et toetada Euroopa juhtivaid turge tööstuses kasutatava puhta tehnoloogia arendamisel, tootmisel ja levitamisel, ning milliseid rahalisi vahendeid kavatsete selle eesmärgi saavutamiseks kasutusele võtta? Milliseid konkreetseid strateegiaid kavatsete rakendada, et kiirendada elutähtsate projektide loamenetlusi, nii et kliimaeesmärkide saavutamisel oleks võimalik teha õigeaegseid edusamme ja ühtlasi oleks tagatud kõrgetasemeline keskkonnakaitse? Milliseid meetmeid kavatsete võtta, et leida tasakaal kriitilistest toormetest sõltuvuse vähendamise ning Euroopa konkurentsivõime ja ringmajanduse edendamise ning kõrgete keskkonnastandardite järgimise tagamise vahel? Kuidas kavatsete tagada, et uus ringmajanduse õigusakt sisaldab piisavaid konkreetseid stiimuleid, et vajalikus ulatuses suurendada turu nõudlust teiste materjalide järele ja luua ühtne jäätmeturg?

Euroopa roheline kokkulepe pani ELi liikuma kliimaneutraalse ja ressursitõhusa majanduse suunas. Rohelise kokkuleppe tööstuskavas on esitatud meetmed Euroopa nullnetotööstuse konkurentsivõime parandamiseks, et üleminekut kiirendada. Puhta tööstuse kokkuleppega jätkatakse samal ajal Euroopa majanduse CO₂ heite vähendamist ja tööstuse osakaalu suurendamist majanduses, et parandada vastupanuvõimet ja strateegilist autonoomiat.

Koos õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidendi ning teiste kolleegiumi liikmetega töötame välja algatused, mille eesmärk on parandada loamenetlusi ja juurdepääsu taristule, juurdepääsu energiale ja toorainetele, juurdepääsu avaliku ja erasektori rahastusele ning juurdepääsu oskustele ja tehnoloogiale. Kiirendame tööstuse CO₂ heite vähendamist sel teel, et lihtsustame haldusmenetlusi, arendame kestlike ja vastupidavate toodete juhtivaid turge, kaasame üleminekuks erasektori rahalisi vahendeid ja rakendame partnerlusi, tugevdame meie ühtset turgu ja tagame võrdsed tingimused.

Puhta tööstuse kokkuleppe aluseks on eelmise komisjoni töö tulemused ning selle leppega tagame, et rakendamine on tulemuslik ja tõhus ning ei tekita lisakoormust. Puhta tööstuse kokkuleppe läheb varasemast kaugemale, et tugevdada CO₂ heite vähendamise ärimudelit ning toetada tööstuse innovatsiooni- ja laienemispüüdlusi. Selleks tuleks leppes käsitleda selle ärimudeli kõiki aspekte, mille hulka kuuluvad sise- ja välisturud, avaliku ja erasektori poolne rahastamine, sotsiaal- ja tööstuspoliitika, finants- ja õigusaktid. Ühtegi neist ei saa vaadelda eraldi. Majanduse õiglaseks ja tulemuslikuks ümberkujundamiseks on vaja järjepidevust ja tööstuspoliitika täielikku integreerimist. Lisaks horisontaalsetele meetmetele tuleks käsitleda mitut teie nimetatud sektorit.

Esiteks on ringmajanduse õigusakt puhta tööstuse kokkuleppe oluline osa ning ma teen selle vastuvõtmiseks tihedat koostööd keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga. Ringmajanduse eesmärk on hakata toodete ja materjalide puhul rakendama lineaarse lähenemisviisi asemel olulusringil põhinevat lähenemisviisi. Sellega suurendatakse teiste materjalide pakkumist ja nõudlust ning luuakse ühtne jäätmeturg, näiteks ühtlustades kriteeriume, mille alusel jäätmed lakkavad olemast jäätmed. Teisese toorme hind on sageli kõrgem kui esmasel toormel, kuna teisest tooret mõjutab sageli asümmeetriline teave kogu väärtusahelas ning asjaolu, et jäätmete taaskasutamise ja ringlussevõtu siseturg on väike. Ringmajanduse õigusaktiga püütakse seega luua stiimuleid teiste materjalide kasutamiseks ja see turutõrge kõrvaldada.

Ma näen potentsiaali kolmes tegevussuunas: eelmise komisjoni ametiajal vastu võetud ulatuslike õigusaktide praktiline rakendamine; ühtse turu võimendamine, näiteks et teise toorme tootjad saaksid müüa oma tooteid kogu ELis; ringmajandusele ülemineku majanduslike aspektide tugevdamine, ringluspõhiste toodete ja ärimudelite edendamine. Meil on õnnestunud lahutada majanduskasv heitest ja nüüd peame selle lahutama ka ressurside kasutamisest. Nii parandame oma konkurentsivõimet ja majandustulemusi ning vähendame samal ajal oma ökoloogilist jalajälge, sõltuvust esmastest ressurssidest, mõju elurikkusele ja reostust.

Teiseks jääb kesksel kohal kriitiliste toormete määrus. Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks on vaja kindlat ja jätkusuutlikku juurdepääsu toorainetele. See hõlmab toorainete ulatuslikumat kaevandamist ja rafineerimist Euroopas, kus on ranged keskkonnanõuded ning kõige innovaatilisemad ettevõtted ja tehnoloogiad. See tähendab ka esmase toorme ringlussevõtu edendamist, et saaksime oma impordivajadusi ja ökoloogilist jalajälge vähendada. Ringmajanduse õigusaktiga nähakse ette teise toorme pakkumise ja nõudlusega seotud meetmeid, mis puudutavad selliseid teemasid nagu tulemuslikum käsitlus laiendatud tootjavastutusest, kriteeriumid, mille alusel jäätmed lakkavad olemast jäätmed, ringlussevõetud materjali sisaldus ja kestlikkusega seotud riigihankekriteeriumid.

Kolmandaks teen koostööd kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu volinikuga tööstuse süsinikuheite kiirema vähendamise õigusakti (mis on puhta tööstuse kokkuleppe oluline element) vastuvõtmiseks, et toetada Euroopa juhtivaid turge puhta tehnoloogia arendamisel, tootmisel ja levitamisel tööstuses, ning kiirendan planeerimis-, pakkumis- ja loamenetlusi, eelkõige energiamahukates sektorites. Kui aitame ELi tööstusel tehnoloogianeutraalsel viisil süsinikuheidet vähendada, tagame ka tööstusettevõtete pikaajalise konkurentsivõime ja säilitame kvaliteetsed töökohad.

Prognoositavus ja kiirus on olulised aspektid, mis hõlbustavad investeerimist tööstusprojektidesse. Selleks võimaldab süsinikuheite kiirema vähendamise õigusakt loaandmiskorda, mille puhul on eeskujuks võetud nullnetotööstuse määrus ja kriitiliste toormete määrus. See tähendab, et strateegiliste projektide korral saaks kasutada ühtlustatud menetlusi ja riikide tasandil saaks neid käsitleda prioriteetsena, nõrgendamata seejuures keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisstandardeid. Selle uue raamistiku väljatöötamiseks kavatsen teha tihedat koostööd liikmesriikidega ning toetada riiklikke ja kohalikke ametiasutusi asjakohaste vahenditega. Samuti peaks tööstuse süsinikuheite kiirema vähendamise õigusakt suunama investeringud sinna, kus neid kõige rohkem vajatakse.

VKEdel on majanduses ja kestlikus üleminekus loomulikult keskne roll. Ma jätkan VKEde abipaketi rakendamist. Abipaketi hulka kuulub VKEde filter, mille abil saab poliitikakujundamise ja algatusepõhiste leevendusmeetmete varastes etappides teha kindlaks ettepanekud, mis on VKEde jaoks eriti olulised. Kohaldame ka uut VKEde kontrolli, mida on täpsemalt kirjeldatud vastuses 11. küsimusele.

Puhta tööstuse kokkuleppesse lisatakse palju muid algatusi, näiteks taskukohaste energiahindade tegevuskava. Kõige olulisem on see, et puhta tööstuse kokkuleppega tuleks luua õiged tingimused mitte ainult selleks, et aidata Euroopa ettevõtjatel olla maailmatasandil rohkem konkurentsivõimelised, vaid ka selleks, et kodanikud saaksid üleminekust kohalikul tasandil rohkem kasu.

Kui mind ametisse kinnitatakse, tegelen nende algatustega koos teiega. Ka sidusrühmadega ja liikmesriikide ametiasutustega konsulteeritakse põhjalikult. Võin teile kinnitada, et järgin kogu ametiaja vältel ausa ja õiglase ülemineku juhtpõhimõtet nii geograafiliselt kui ka sotsiaalselt.

7. Kuidas kavatsete tagada, et süsiniku piirimeedet (SPIM) rakendatakse tõhusalt, täielikult ja õigeaegselt, vältides ühtlasi tarbetut bürokraatiat ja topeltkaitset? Milliseid meetmeid pakute selleks, et kõrvaldada võimalikud lüngad eelnevas ja järgnevas etapis ning laiendada SPIMi kohaldamisala kooskõlas määrusega, vältides samal ajal kasvuhoonegaaside heite ülekandumist kogu väärtusahelas ja võttes arvesse vähim arenenud riikide olukorda?

Süsiniku piirimeede (SPIM) on kliimavaldkonnas väga tähtis vahend. Kui mind kinnitatakse juhtivaks asepresidendiks, teen koostööd kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu volinikuga, et tagada SPIMi täielik ja õigeaegne rakendamine, pöörates samal ajal erilist tähelepanu meetmest kõrvalehoidmise minimeerimisele ja halduskoormuse vähendamisele, eelkõige VKEde jaoks.

SPIMist tulenevad finantstagajärjed hakkavad kehtima alates 1. jaanuarist 2026. 2023. aasta oktoobris alanud üleminekuetapis on komisjon pakkunud importijatele ja eksportijatele ning riiklikele pädevatele asutustele tuge ja juhendmaterjale.

Kui kuulame ära sidusrühmad, nende seas ettevõtjad ja riikide ametiasutused (korraldades selleks näiteks rakendamisdialooge), samuti kolmandate riikide partnerid ja G7s käivitatud kliimaklubi liikmed, saame tagada, et rakendusmeetmed oleksid võimalikult tulemuslikud ja tõhusad.

Ka praegusest üleminekuperioodist saab komisjon õppida, et teha kohandusi, eelkõige sätete lihtsustamise osas. Sel eesmärgil esitame 2025. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile ja nõukogule läbivaatamisarande.

Aruandes käsitletakse kõiki määruse läbivaatamisklauslis sätestatud aspekte ja antakse hinnang sellele, kas SPIMi kohaldamisala oleks võimalik laiendada näiteks kaudsetele heitkogustele, kuidas toimib SPIMi juhtimine ning milline on määruse rahvusvaheline mõju arenguriikidele, eeskätt vähim arenenud riikidele.

SPIMi määrusega on ette nähtud võimalus laiendada selle kohaldamisala muudele kaupadele, mille puhul esineb ELi HKSi kohaselt kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, eelkõige orgaanilistele kemikaalidele ja polümeeridele, kaupade transpordist ja transporditeenustest tulenevale heitele ning muudele sisendmaterjalidele ehk lähteainetele. Nagu on SPIMi määrusega nõutud, kaalume võimalusi lisada määruse kohaldamisalasse tooteid, mis järgnevad praegustele SPIMi kaupadele väärtusahelas. See võib olla vajalik, et vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist väärtusahelas ja kasutada täielikult ära SPIMi võimalused kliima kaitseks. SPIMi võimalik laiendamine peab siiski põhinema selgetel kriteeriumidel ja olema proportsionaalne meetme eesmärkidega. Peale selle on mul kavas hakata koos kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu volinikuga jooksvalt hindama, kuidas tegeleda võimaliku kõrvalehoidmisega süsiniku piirimeetme nõuetest – küsimus, milles on määrava tähtsusega roll tolliasutustel.

Nagu kaasseadusandjad on nõudnud, hindab komisjon ka kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu selliste SPIMi kohaldamisalasse kuuluvate kaupade puhul, mis on toodetud ELis ja mida eksporditakse kolmandatesse riikidesse, eeskätt riikidesse, kus ei kohaldata ELi HKSi või sarnast CO₂ hinnastamise mehhanismi.

Ka vähim arenenud riigid ei ole SPIMi nõuetest vabastatud, kuna see soodustaks rohkem saastavate tööstusharude ümberpaigutamist sellistesse riikidesse, selle asemel et aidata CO₂ heidet vähendada. Komisjoni uuringud näitavad, et SPIMiga hõlmatud sektorites eksporditakse vähim arenenud riikidest ELi vähe. Mõne vähim arenenud riigi puhul annab eksport ELi siiski olulist välisvaluutatulu ja moodustab märkimisväärse osa nende kogurahvatulust. Tagan koos teiste volinikega, et komisjon jätkab tihedat koostööd nende riikidega ning toetab neid üleminekuperioodil SPIMi nõuetega kohanemisel ja ettevalmistuste tegemisel.

8. Millised on Teie prioriteetid seoses tulevase keemiatööstuse paketiga? Kuidas kavatsete saavutada ülemineku ohututele ja ringluspõhistele keskkonnahoidlikele, väiksema vee- ja energiakasutusega kemikaalidele, tagades samal ajal investoritele kestliku innovatsiooni vallas pikaajalise prognoositavuse? Millal esitate ettepaneku REACHi määruse muutmiseks, et tagada lihtsustamine, aga ka tõhusam tervise- ja keskkonnakaitse ning konkurentsivõimeline tööstus? Mida kavatsete teha selleks, et minimeerida inimeste ja keskkonna kokkupuudet PFAS-ainetega ning tagada samal ajal tööstusele selge ja teostatava raamistiku, võttes arvesse ainete olulist kasutust?

Poliitilistes suunistes esitatud keemiatööstuse paketil on tähtis roll inimeste tervise ja keskkonna kaitse ning ELi tööstuse konkurentsivõime tagamisel. Tuginedes aastatepikkusele kogemusele REACHi määruse ja kemikaale käsitlevate õigusaktide rakendamisel, on selge, et EL peab menetlusi kiirendama, bürokraatiat vähendama ning pakkuma selgust ja kindlust nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele. Paketi eesmärk on luua tõhusam õigusraamistik, mis toimib kiiremini, et kõrvaldada kahjulikud ained turult, ning pakub samal ajal maailma juhtivatele Euroopa keemiaettevõtetele suuremat pikaajalist investeerimiskindlust.

EL võib tunda uhkust maailma kõige progressiivsema kemikaalide õigusraamistiku üle, kuid mõned selle aspektid tuleb läbi vaadata. Võttes arvesse teatavate kemikaalidega seotud riski ja keemiatööstuse majanduslikke probleeme, on rohepöörde hoogustamiseks ja kestliku konkurentsivõime saavutamiseks vaja uuendatud ja terviklikku lähenemisviisi. Seepärast teen ametisse nimetamise korral koostööd keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga, et seada tulevase keemiatööstuse paketi jaoks neli prioriteeti.

1) Uuenduslikud, kestlikud ja turvalised tarneahelad: EL peab kindlalt toetama tugevat ja vastupidavat keemiatööstust, mis on ELis majanduskasvu ja jõukuse loomise võti. Vaja on luua toetav raamistik investeringutele, mis soodustavad üleminekut uutele rohe- ja digilahendustele, mille hulka kuuluvad puhtad energiaallikad ja kestlikest allikatest saadud süsinik lähteainena kasutamiseks, aga ka ohutud, ringluspõhised ja kestlikud kemikaalid. See nõuab selgeid signaale ja pikaajalist prognoositavust investoritele ning seda on võimalik

saavutada avaliku sektori asutuste ja tööstusettevõtete vahelise koostöö edendamisega. Kahjulike kemikaalide asendamist tuleks veelgi toetada innovatsiooni ja teadmussiirde kaudu tööstuse üleminekul ohutumatele alternatiividele. Arvestades, et kemikaalid on paljude ülemineku seisukohast oluliste tarneahelate keskmes, peame vältima uute sõltuvuste tekitamist.

2) Lihtsustatud ja ühtlustatud õigusnormid: REACH on kemikaalide registreerimise ja hindamise kaudu aidanud märkimisväärselt suurendada teadmisi nendest ning lubade andmise ja piirangute abil vähendada mõningatest kemikaalidest tulenevat riski. Samas on REACH osutunud liiga koormavaks tööstusettevõtete, eelkõige VKEde jaoks. Koos keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga koostatud seadusandlik ettepanek REACHi määrase läbivaatamiseks 2025. aastal viiks selle kooskõlla regulatiivse lihtsustamise, koormuse vähendamise ja konkurentsivõime prioriteetidega ning võimaldaks pidada olulisi lisakonsultatsioone parlamendi ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

REACHi läbivaatamise eesmärgiks peaks olema õigusraamistiku lihtsustamine ja ajakohastamine, et suurendada ELis kestliku konkurentsivõimet ja kindlustunnet, tegemata samas järeleandmisi inimeste tervise ja keskkonna kaitse osas. Lihtsustamiseks vaadatakse läbi lubade ja piirangute duaalne süsteem, et oluliselt vähendada vajadust individuaalsete autoriseeringute järele. Kui lähtuksime oma lähenemisviisis peamiselt laiematest piirangutest, oleks meil võimalik teha otsuseid kiiremini ja läbipaistvamalt, seadmata ohtu inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemelist kaitset.

Lisaks toetatakse VKEsid digiülemineku kaudu. Nõuete täitmise rangem kontroll loob võrdsed tingimused, muu hulgas internetimüügi puhul, et nõuetele vastavad ELi ettevõtjad püsiksid konkurentsivõimelised, ning tagab, et imporditud tooted vastavad kõigile asjakohastele standarditele. Esitava teabega seotud nõuete täiustamine, näiteks seoses endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega, kõrvaldab teabelüngad ja parandab riskikontrolli. Edendatakse loomavabasid katsemeetodeid ja minimeeritakse loomkatseid. Lisaks hõlbustab tööstusheidete direktiivi hiljuti vastu võetud muudatuste rakendamine vee kasutamist keemiatööstuses palju tõhusamalt ja ringluspõhisemalt ning vähendab kahjulikke heiteid vette.

Lisaks REACHi määrase läbivaatamisele ja komisjoni poolt varem esitatud algatustele, nagu „üks aine, üks hindamine“, tugevdab seadusandlik ettepanek Euroopa Kemikaaliameti alusmäärase kohta ameti juhtimist, kiirendab selle menetlusi ja parandab ameti rahalist jätkusuutlikkust, millega tuleb tegeleda kiiremas korras.

3) Poliitika sidusus: Euroopa keemiatööstus peab rinda pistma üha suurema hulga regulatiivsete nõuetega, mis on eraldi võttes põhjendatud, kuid võivad tekitada ebakõlasid ja dubleerimist eri õigusaktide vahel. Vajame paremat koordineerimist nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil ning terviklikumat lähenemisviisi tagamaks, et kumulatiivne koormus ei kahjustaks ELi konkurentsivõimet ja innovatsioonipotentsiaali. Seepärast soovitan koos keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga tungivalt alustada varakult arutelusid ELi ja liikmesriikide ametiasutuste vahel kemikaalidega seotud ühiste prioriteetide ja kõige asjakohasemate poliitikameetmete üle, et tagada kooskõla REACHi määrase ja muude õigusaktide vahel. Omalt poolt olen valmis nendele aruteludele igati kaasa aitama. REACHi määrase kooskõlla viimine teiste õigusaktidega oleks kasulik ka tervise ja keskkonna seisukohast.

4) Selgus PFAS-ainete küsimuses: Nagu on märgitud minu missioonikirjas, luban ametisse kinnitamise korral, et tagan koos keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga õigeaegselt selguse PFAS-ainetele REACHi määrase kohase piirangute kehtestamise menetluse kohta. Need kemikaalid nõuavad erilist tähelepanu, võttes arvesse pinnase ja vee, sealhulgas joogivee saastumise juhtude suurt arvu. Seepärast on komisjon juba astunud olulisi samme PFAS-ainetest tulenevate riskide ohjamiseks: piiratud on tarbijakasutust ja võetud muid REACHi määrase kohaseid meetmeid, karmistatud PFAS-ainete piirnorme joogivees ning kehtestatud pinna- ja põhjavee kontrollid. Püüan võimalikult kiiresti teha lõpliku otsuse mitme liikmesriigi praeguse algatuse kohta piirata PFAS-ainete kasutamist, et kaitsta meie kodanike tervist ja keskkonda, ning anda samal ajal juba teatavad orientiirid selguse ja prognoositavuse huvides. Minu eesmärk on keelustada PFAS-ainete kasutamine tarbijakasutuse puhul, nt kosmeetikatoodetes, toiduga kokkupuutuvates materjalides ja välisrõivastes.

Kui toimivuse ja ohutuse seisukohast sobivad alternatiivid puuduvad, toetaksin tööstuslikes rakendustes ja eelkõige kriitilise tähtsusega rakendustes PFAS-ainete jätkuvat kasutamist. See oleks lubatud rangelt kontrollitud tingimustes kuni vastuvõetavate asendusainete leidmiseni ning sellega kaasneksid ranged heite- ja kõrvaldamiseeskirjad, et piirata nende ainete sattumist keskkonda, ning selged stiimulid innovatsiooniks ja kestlike asendusainete väljatöötamiseks. Komisjoni 2024. aasta aprilli teatises olulise kasutuse kohta on tunnustatud

teatavate tööstussektorite kriitilist tähtsust meie ühiskonnas ning PFAS-aineid kasutatakse laialdaselt paljudes kriitilise tähtsusega tööstuslikes rakendustes, näiteks kaitse-, pooljuhtide, puhta tehnoloogia ja meditsiinisektoris.

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni küsimused

9. Milline on Teie nägemus oma vastutusalast lisaks missioonikirjas esitatule ja millise jälje tahaksite endast maha jätta? Millised seadusandlikud ettepanekud ja muud algatused soovitate volinike kolleegiumil vastu võtta järgmise viie aasta jooksul ja eelkõige esimese 100 päeva jooksul? Kuidas kavatsete tagada, et need ettepanekud, aga ka kehtivate õigusaktide rakendamine tugevdaksid Euroopa konkurentsivõimet? Kas kavatsete nende seadusandlike ettepanekute aluseks võtta spetsiaalsed mõjuhinnangud? Millised on Teie plaanid eelkõige seoses puhta tööstuse kokkuleppega, Euroopa heaolukavaga, õigusaktiga tööstuse süsinikuheite kiiremaks vähendamiseks, Euroopa Konkurentsivõime Fondiga ja ringmajanduse õigusaktiga? Milliseid rahalisi vahendeid tuleks Teie arvates nendele algatustele eraldada? Kuidas kavatsete rahastada eelkõige Euroopa Konkurentsivõime Fondi, ilma et see piiraks ELi muude poliitikavaldkondade suhtes võetud kohustusi? Millist majanduslikku loogikat ja milliseid tööstuse rahastamisvajadusi tuleks Teie arvates Euroopa Konkurentsivõime Fondi tegevuses arvesse võtta? Kuidas on need algatused Teie arvates seotud nullnetotööstuse määрусega, kriitiliste toormete määрусega, STEPiga ning 2040. aastaks seatud heitkoguste vähendamise eesmärgiga? Kuidas kavatsete arvesse võtta nende algatuste sotsiaalset mõõdet? Kuidas kavatsete seda silmas pidades võtta arvesse ka energiakulusid ja -tõhusust ning taastuvate ja muude energiaallikate kasutamist? Milline on Teie nägemus konkurentsivõime koordineerimise vahendist ja mil moel oleks Teil võimalik selle abil täita oma missioonikirjas loetletud ülesandeid?

Euroopal on tugev tootmisbaas ja tugev positsioon ülemaailmsel turgudel. Auto-, keemia- ja farmaatsiatööstus on tiptasemel, kuid nende valdkondade ettevõtted tegutsevad tiheda ülemaailmse konkurentsi tingimustes. ELil on oht jääda maha digitaalse ja keskkonnahoidliku innovatsiooni ning energiamahukate sektorite konkurentsivõime alal. Sest energiahinnad on Euroopas oluliselt kõrgemad kui teistes majandusruumides. Sest Euroopa on tugev novaator, kuid mitte nii tugev uuenduslike toodete laiemas kasutuselevõtmises ja turule toomises. Sest praegune geopoliitiline olukord on suurendanud strateegiliste sõltuvustega seotud riske. Need kõik on põhjused, miks seada meie tööstusstrateegia Euroopa tegevuskava keskmesse.

Minu missiooniks on konkurentsivõime kui vahend ja heaolu kui eesmärk. Meie eesmärk on luua selle ametiaja lõpuks õiged tingimused, et Euroopa ettevõtted saaksid kasvada ja saaksid kasu uuest dünaamikast, millega panna alus praeguste ja tulevaste põlvkondade heaolule. Usun kindlalt, et süsinikuheite vähendamise saab muuta majanduskasvu ja töökohtade loomise allikaks. Samuti olen veendunud, et EL peab edu saavutamiseks tegutsema koos, mitte 27 eraldi liikmesriigina. Selle eesmärgini jõudmiseks panen erilist rõhku sellele, et kõigis poliitikavaldkondades järgitakse ühtseid põhimõtteid ja strateegilistes sektorites tehakse spetsiaalselt sinna sobivaid algatusi.

Eeltoodu valguses paneb tegevussuunad paika puhta tööstuse kokkulepe, mille ma ametisse nimetamise korral esitan koos õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidendi ning kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu volinikuga ametiaja esimese 100 päeva jooksul. Puhta tööstuse kokkulepe on oluline osa laiemast Euroopa heaolukavast, mis on esitatud ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes. Nagu on üksikasjalikumalt kirjeldatud minu vastuses 6. küsimusele, sätestatakse puhta tööstuse kokkuleppes järgmisteks aastateks meetmed tööstuse süsinikuheite vähendamiseks. Muu hulgas on kavas vähendada bürokraatiat, tagada juurdepääs taskukohasele energiale ja toorainele, luua nõudlust ja juhtivaid turge, kaasata täiendavaid erainvesteeringuid ja tegeleda ebaausate kaubandustavadega. Puhta tööstuse kokkulepe aitab muuta tööstuse konkurentsivõimelisemaks ja on seega üks põhieeldustest, mis võimaldab Euroopal saavutada kliimanetraalsuse.

Parem õigusloome ja õigusnormide järjekindel rakendamine on äärmiselt olulised, et tagada tõhus ja lihtsustatud õigusraamistik ning toetav ettevõtluskeskkond ühtsel turul. Olen tõenduspõhise poliitikakujundamise veendunud pooldaja, sest see aitab kaasa ELi konkurentsivõimele. Kontrollin üle oma vastutusalasse kuuluvad õigusaktid, et kõrvaldada kattuvused, vähendada koormust ja hõlbustada digivahendite parimat kasutamist.

Samuti peame keskenduma oma tööstuspoliitika prioriteetidele, et kaasata erainvesteeringuid ja vähendada nende riske ühiste eesmärkide saavutamiseks. Nagu on üksikasjalikumalt kirjeldatud 4. ja 16. küsimusele antud vastustes, tehakse seda eelkõige Euroopa Konkurentsivõime Fondi kaudu järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis. Praegu on investeeringud Euroopas liiga killustatud ja ELil on suur investeerimispuudujääk, mis takistab ka kasvu. Järgmine mitmeaastane finantsraamistik annab võimaluse muuta kulutuste tegemine

sihipärasemaks, lihtsamaks ja mõjusamaks, samuti saab raamistikul olema tugev konkurentsivõime osa. See peaks hõlbustama Euroopa ettevõtjate juurdepääsu erinevatele rahastamisvõimalustele. Kui mind ametisse kinnitatakse, on Euroopa Konkurentsivõime Fondi arendamine üks minu peamisi prioriteete, mille osas teen tihedat koostööd eelarve, pettusevastase võitluse ja avaliku halduse voliniku, volinike kolleegiumi teiste liikmete ning parlamendi ja nõukoguga.

Nagu on märgitud 10. küsimusele antud vastuses, on nullnetotööstuse määruse ja kriitiliste toormete määruse rakendamine tähtsal kohal meie püüdlustes suurendada Euroopa vastupanuvõimet ja konkurentsivõimet. Nendes määrustes on käsitletud tööstuse konkurentsivõime olulisi aspekte, sealhulgas loamenetluste lihtsustamist, juurdepääsu kindlatele toorainetarnetele ja juurdepääsu turgudele. Olles teadlik Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu tehtud olulisest tööst, hakkan pingutama selle nimel, et tagada nende aktide kiire rakendamine ning tagada, et puhta tööstuse kokkulepe tugineb neile ja teistele seotud algatustele, sealhulgas Euroopa strateegilise tehnoloogia platvormile (STEP).

Mis puudutab Euroopa kliimamäärust, siis esitab komisjon kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu voliniku juhtimisel muudatusettepaneku, et lisada määrusesse eesmärk vähendada 2040. aastaks netoheidet 90 %.

Nagu märkisin oma vastuses 4. küsimusele, soodustab konkurentsivõime koordineerimise vahend investeerimisprioriteetide ühtlustamist liikmesriikide ja Euroopa tasandil. See peaks tuginema tööle, mis on tehtud selliste vahenditega nagu iga-aastane ühtse turu ja konkurentsivõime aruanne ning Euroopa poolaasta. Investeerimisprioriteetide ühtlustamine peaks omakorda aitama valida mitut riiki hõlmavaid projekte, nagu üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid (IPCEI), mis on meie tööstusstrateegias eriti tähtsal kohal.

Kokkuvõttes saavad nende pingutuste tulemusena kasu Euroopa inimesed. Innovaatilised ja konkurentsivõimelised ettevõtted loovad nii otseselt kui kaudselt stabiilseid ja kvaliteetseid töökohti kõigis piirkondades. Majandus- ja tööstuskasv võimaldab liikmesriikidel rahastada oma sotsiaalmudeleid. Rohepöörde ja üleminek puhtale energiale parandavad inimeste tervist ja heaolu. Need on meie ühiskonna ja maailmajao jõukuse põhitingimused.

Seega on puhta tööstuse kokkuleppel tugev oskusi edendav ja sotsiaalne mõõde, mis tähendab, et kõrvale ei jäeta ühtegi inimest ega ühtegi paika. Me vajame õiglast ja ausat üleminekut. Toetan inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutava juhtiva asepresidendi tööd oskuste liidu väljaarendamisel, tööstusele vajalike oskuste täiendamise ja kutseõppe tugevdamisel ning kvalifikatsioonide vastastikusel tunnustamisel. Väga tähtsaks pean sotsiaaldialoogi. Vähe sellest, et see suurendab ülemineku omaksvõttu ja heakskiitu, samuti on töötajate ja nende esindajatega koos tehtud otsused jätkusuutlikumad.

Puhta tööstuse kokkuleppe üks eesmärgid on tegeleda ka energiakulude ja energiatõhususega, nimelt energeetika ja elamumajanduse voliniku koostatud taskukohaste energiahindade tegevuskava kaudu. Töötan selle nimel, et see alandaks nii hindu kui ka CO₂ heidet.

Pole mingit kahtlust, et meil ei õnnestu tagada Euroopa pikaajalist konkurentsivõimet, kui me ei lähe imporditavate fossiilkütuste kasutamisel üle keskkonnahoidlikule ja konkurentsivõimelisele ringmajandusele. Ja seda tuleks teha kiiresti.

10. Milliseid meetmeid kavatsete võtta kriitiliste toormete määruse ja nullnetotööstuse määruse tulemuslikuks rakendamiseks, et tugevdada Euroopa konkurentsivõimet? Millised peaksid olema järgmised sammud nende õigusaktide täiendamiseks Euroopa strateegilise autonoomia laiemas tähenduses ja muudes valdkondades? Kuidas kavatsete eelkõige tugevdada nullnetotööstuse määrusega seotud väärtusahelaid ja edendada ressursitõhusust kriitiliste toormete määruse kontekstis? Kuidas kavatsete anda oma panuse puhta tehnoloogia juhtivate turgude loomisesse? Milliseid muid meetmeid soovitate võtta, et kaasata pikaajalisi investeringuid ning tugevdada ELi tööstuse, sealhulgas kaitsetööstuse konkurentsivõimet, vastupanuvõimet ja autonoomiat, säilitades samal ajal Euroopa sotsiaalse mudeli? Milliseid valdkondlikke ja horisontaalseid meetmeid kavandate Euroopa tööstuse toetamiseks? Milliste kriteeriumide alusel kavatsete määrata kindlaks Euroopa spetsiifilised nõrgad kohad teatavates sektorites ja suunata oma tegevust, et kaitsta Euroopa tööstust välise kõlvatu konkurentsi eest? Milliseid konkreetseid meetmeid peaks Teie arvates hõlmama terase ja metallide tegevuskava? Millised sektorid ja tehnoloogiavaldkonnad tuleks Teie arvates kaasata uutesse üleeuroopalist huvi pakkuvatesse tähtsatesse projektidesse ning kuidas see toetaks ELi tööstusstrateegiat ja VKEsid? Kuidas kavatsete muuta hankelepingute sõlmimise korda, et tagada varustuskindlus ja toetada teatavates strateegilistes sektorites ja

tehnoloogiavaldkondades Euroopa toodete kasutamist, millest saaksid kasu kõik liikmesriigid? Milliste kriteeriumide alusel kavatsete need strateegilised sektorid ja tehnoloogiavaldkonnad välja selgitada? Kuidas kavatsete panustada autotööstuse tegevuskavasse? Mida plaanite teha PFAS-aineid silmas pidades?

Nullnetotööstuse määruuses ja kriitiliste toormete määruuses on käsitletud tööstuse konkurentsivõime olulisi aspekte, sealhulgas loamenetluste lihtsustamist, juurdepääsu kindlatele toorainetarnetele, Euroopa töötajatele ümber- ja täiendõppe pakkumist ning juurdepääsu turgudele. Kui mind ametisse kinnitatakse, siis ma garanteerin, et loamenetlustes kokkulepitud tähtaegu hakatakse rakendama, 2025. aasta alguses valitakse välja esimesed kriitiliste toormete määruuse kohased strateegilised projektid ning nende käivitamisel antakse tuge avaliku ja erasektori investoritele. Samuti töötan selle nimel, et kiiresti võetaks vastu rakendusaktid, mis on vajalik selleks, et liikmesriigid saaksid hakata riigihangetel ja taastuenergia enampakkumistel kohaldama ambitsioonikaid hinnaväliseid kriteeriume, mis on oluline esimene samm juhtivate turgude loomisel puhta tehnoloogia vallas.

Juhime kriitiliste toormete platvormi loomist, andes sellele vahendid ja ressursid ühisostude toetamiseks ja strateegiliste varude haldamiseks. Ringmajanduse edendamiseks aitab muuta teisesed toormed rohkem kättesaadavaks ja laiemalt kasutatavaks, kui täielikult rakendatakse kriitiliste toormete määruuses ning patareisid ja akusid ning ökodisaini käsitlevates õigusaktides sätestatud meetmed ringlussevõetavuse ja ringlussevõetud materjali sisalduse kohta. Et lahendus oleks terviklik, peame looma ka tõelise jäätmete ja teise toorme ühtse turu ning, nagu on kirjeldatud vastuses 6. küsimusele, on mul kavas teha koostööd keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga, et tagada, et ringmajanduse õigusaktiga selline turg luuakse.

Selleks et tugevdada konkurentsivõimet, vastupanuvõimet ja avatud strateegilist autonoomiat laiemalt, peame sisse seadma õiged tingimused, et meie ettevõtted saaksid investeerida, vähendada süsinikuheidet ja olla rohkem konkurentsivõimelised. Selleks aitan ma esitada puhta tööstuse kokkuleppe oma ametiaja esimese 100 päeva jooksul, nagu on märgitud 6. küsimuses.

Lisaks töötame kooskõlas minu missioonikirjaga välja horisontaalse strateegia ühtse turu süvendamiseks ja tökete kõrvaldamiseks, et aidata ettevõtetel laieneda, nagu on täpsemalt kirjeldatud vastuses 12. küsimusele, ning teeme ettepaneku luua Euroopa Konkurentsivõime Fond, et tagada investeerimine strateegilistesse tehnoloogiatesse ja sektoritesse, nagu on kirjeldatud vastuses 16. küsimusele.

Euroopa spetsiifiliste nõrkade kohtade kindlakstegemine on poliitilise sekkumise aluseks. Nagu ma märkisin oma vastuses 15. küsimusele, panen suurt rõhku tarneahela riskide jälgimisele ja häirete ennetamisele, keskendudes nimelt olemasolevatele ja võimalikele strateegilistele sõltuvustele, eelkõige ühele riigile. Tarneahela vastupanuvõime kindlustamiseks seame esikohale riskihindamised sellistes elutähtsates valdkondades nagu energiamahukad tööstusharud, tervishoid, digi- ja elektroonikatööstus (nt kiibid, kvanttehnoloogia, superarvutid ja tehisintellekt), taastuenergia, elektrisõidukid, kosmose- ja kaitsetööstus. Sobivate lahenduste leidmiseks võtan aluseks meie lähenemisviisi kriitilistele toormetele.

Rahvusvahelisel tasandil võrdsete võimaluste tagamiseks ja Euroopa tööstuse tõhusaks kaitsmiseks välise kõlvatu konkurentsi eest on vaja võtta kasutusele kõik kaubandus- ja konkurentsipoliitika vahendid, nagu kaubanduse kaitsemeetmete süstemaatiline jõustamine, ning vajaduse korral neid WTO nõuetele vastaval viisil tugevdada. Mõningate selliste puhta tehnoloogia toodete puhul, mis aitavad kaasa ELi rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele, on kaubanduse kaitsemeetmeid juba hiljuti kasutatud. Nende hulka kuuluvad terasest tuuleturbiinimastid ja elektriälgrattad ning akutoitega elektrisõidukid. Meie kaubanduspoliitika peab olema kooskõlas meie tööstuspoliitikaga.

Valdkondlike meetmete osas töötan välja spetsiaalse terase ja metallide tegevuskava, milles esitatakse julged meetmed kõige pakilisemate vajaduste rahuldamiseks ja sektori pikaajalise elujõulisuse tagamiseks, võttes aluseks puhtale energiale ülemineku dialoogide ja metallisektori üleminekujuhiste tulemused. Tegevuskava eesmärk on leevendada ülemaailmse liigse tootmisvõimsuse ja kõrgete energiahindade negatiivset mõju. Samuti peaks see tagama, et kaubanduspoliitika aitab suurendada tööstuse pikaajalist konkurentsivõimet ja vähendada süsinikuheidet.

Samal ajal töötame koos kestliku transpordi ja turismi volinikuga välja jõulise tegevuskava autotööstuse jaoks, kus toimuvad suured muutused elektri- ja autonoomsete sõidukite vallas. Autotootjad pistavad rinda paljude probleemidega, mille hulka kuuluvad suured tootmiskulud, liigne tootmisvõimsus kolmandates riikides ja vähenev nõudlus. Nende probleemide lahendamiseks peame tegema palju rohkem, et tagada patareide ja akude tarneahela ning kogu tarneahela jätkuv toetamine ning luua autotööstusele sidus raamistik, mis toetaks ka digipöoret. See

tähendab ka mootorsõidukite tüübikinnituse raamistiku ajakohastamist, et võimaldada autonoomsete sõidukite kasutuselevõttu ja kasutada paremini ära sõidukiandmete majanduslikku potentsiaali.

Üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid (IPCEI) on osutunud investeringute katalüsaatoriks. Nendega on kaasatud üle 100 miljardi euro strateegilistes sektorites, nagu mikroelektroonika, akud, vesinik, pilvandmetöötlus ja tervishoid. Minu prioriteet on töötada koos liikmesriikidega, et leida õiged tehnoloogiad tulevaste üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide jaoks. 2023. aasta oktoobris käivitas komisjon Euroopa ühisfoorumi, kus toimuvad pingelised arutelud. Kandidaatidena on esile kerkinud mitu paljutootavat valdkonda, näiteks kõrgtehnoloogilised materjalid puhta tehnoloogia jaoks, tehisintellekt ja tuumaenergia tehnoloogiad. Püüan koos õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidendiga seda tööd kiirendada, et saada uusi ettepanekuid üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide kohta, ning kaalun, kuidas kasutada ELi eelarvet parimal viisil üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide toetamiseks tulevase Euroopa Konkurentsivõime Fondi kaudu. Samuti teen koostööd õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidendi ja liikmesriikidega, et uued üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid saaks kiiresti välja kuulutada ja heaks kiita.

Veel üheks oluliseks hoovaks puhaste ja strateegiliste tehnoloogiate juhtivate turgude loomisel on riigihanked. Nagu on täpsemalt selgitatud 14. küsimuse vastuses, kavatsen ette valmistada riigihangete direktiivi läbivaatamise, milles seatakse prioriteediks vastupanuvõime teatavates strateegilistes sektorites ja seoses strateegiliste tehnoloogiatega.

Mis puudutab PFAS-aineid, siis selle kohta, kuidas on kavas reguleerida PFAS-aineid REACHi määrusega, vt vastus 8. küsimusele.

Töötades tööstuse konkurentsivõime ja heaolu suurendamise nimel, ei kaota ma silmist laiemaid ühiskondlikke ja meie planeediga seotud eesmärgi. Kui konkurentsivõime parandamise meetmeid õigesti kasutada, saavad need edukalt kaasa aidata ka kliimapõrdele ja kvaliteetsete töökohtade loomisele.

11. Kuidas kavatsete lahendada regulatiivseid probleeme, millega puutuvad kokku ettevõtjad, eelkõige VKEd, sealhulgas piiriülestes tegevuses? Kuidas kavatsete tagada, et VKEd saavad strateegilise autonoomia tegevuskavast kasu? Millised õiguslikud tagajärjed kaasnevad väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate uue kategooria kasutusele võtmisega kehtivatele ja tulevastele ELi õigusaktidele? Millised on väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate määramise kriteeriumid? Kas tegemist on eraldi siduva õigusliku määratlusega või laiendatakse selle uue kategooria hõlmamiseks olemasolevaid õiguslikke kategooriaid (nt ELi VKE määratlus)? Kuidas kavatsete konkreetset seada kiiruse, sidususe ja lihtsustamise peamisteks poliitilisteks prioriteetideks, et vähendada halduskoormust ning lihtsustada rakendamist, aruandlust ja lubade andmist? Kuidas kavatsete täpselt rakendada uut VKEde ja konkurentsivõime kontrolli?

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad moodustavad ELi majanduse selgroo. Selleks et tagada ELi konkurentsivõime pikaajalises perspektiivis, on vaja aidata neil kasvada ja muutuda tootlikumaks.

Regulatiivne koormus mõjutab eriti VKEsid, kuna nende ressursid haldusülesannete täitmiseks on tavaliselt piiratud. Kui mind ametisse kinnitatakse, töötan selle nimel, et luua halduskoormuse ja kulude vähendamiseks spetsiaalne VKEde pass. Sellega sertifitseeritakse lihtsal viisil ettevõtte VKE staatus, jättes neile nii rohkem aega ja ressursse äritegevuseks. Samuti muudaks see menetlemise ja käsitlemise avaliku sektori asutuste jaoks lihtsamaks.

Koostöös demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga töötaksime välja nn 28. režiimi, et aidata uuenduslikel ettevõtetel kasvada ja saada kasu lihtsamatest ja ühtlustatud eeskirjadest kogu liidus. Kooskõlas poliitiliste suunistega lisatakse õigusriigi olukorda käsitlevasse aruandesse ühtse turu mõde, milles käsitletakse küsimusi, mis mõjutavad ettevõtteid, eelkõige piiriülest tegutsevaid VKEsid.

Kui mind ametisse kinnitatakse, käivitame koos idufirmade, teadusuuringute ja innovatsiooni volinikuga Euroopa innovatsioonikava ning ELi idu- ja kasvufirmade strateegia, et ühtlustada õigusraamistikku ning hõlbustada idu- ja kasvufirmade juurdepääsu riskikapitalile.

VKEd on olulised ka avatud strateegilise autonoomia saavutamiseks, kuna neil on oluline roll vastupidavate ja mitmekesiste tarneahelate loomisel. Kui mind volinikuks kinnitatakse, tagan, et VKEdele antakse sihtotstarbelisi

toetusi ja tehakse jõupingutusi, et tagada kriitilise tähtsusega sisendite kättesaadavus, mis on nende vastupanuvõime jaoks olulised.

ELi õigusaktide kiirus, sidusus ja lihtsustamine ning lihtne juurdepääs ELi rahastamisvahenditele on Euroopa konkurentsieelise taastamiseks üliolulised ja saavad minu vastutusalas olema esmatähtsad. Seega pöran tähelepanu koormuse vähendamisele, näiteks aruandluskohustuse ja halduskulude vähendamisele. Samuti teen ma koostööd teiste volinikega, eelkõige rakendamise ja lihtsustamise volinikuga, et kontrollida ühtse turu õigustiku suutlikkust ning teha ettepanekuid kattumiste ja vastuolude kõrvaldamiseks ja olla täielikult digitaalselt ühilduv, säilitades samal ajal kõrged standardid.

Nagu ma oma missioonikirjas kirjutasin, juhin tööd, et kehtestada uue väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kategooria määratlus, mis põhineb nii töötajate arvul kui ka finantstulul. See omakorda võimaldaks komisjonil ja kaasseadusandjatel võtta vastu spetsiaalsed eeskirjad selliste väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kohta, kui see on vajalik ja põhjendatud.

Lisaks kavatsen kasutada täielikult ära standardimist ja digiteerimist, et teave oleks vaikimisi digitaalne ja esitataks ainult üks kord, mis loob lihtsa ja ühtse regulatiivse keskkonna alates aruandlusest kuni lubade andmiseni. Nõuete täitmise lihtsamaks muutmine on oluline ja me saame selle saavutada, kui läheme dokumendipõhistelt teabevoogudelt üle andmepõhistele teabevoogudele. Sellega seoses püüan veelgi rohkem juurutada nutikaid digivahendeid e-arveldamiseks, digitaalset tootepassi ja ühtset digiväraavat.

Meie poliitika peab edendama konkurentsivõimet ja võtma arvesse VKEde vajadusi. Uus VKEde ja konkurentsivõime kontroll, milles teen ametisse kinnitamise korral koostööd rakendamise ja lihtsustamise volinikuga, aitab meil kavandada tulevase õigusakte viisil, mis aitavad suurendada ELi ettevõtete, sealhulgas VKEde konkurentsivõimet ja vältida tarbetut koormust, säilitades samal ajal kõrged standardid.

Esiteks põhineb uus konkurentsivõime kontroll, mis lisatakse kõigile mõjuhinnangutele, põhinäitajatel, mille hulka kuuluvad kulude ja hindade konkurentsivõime, rahvusvaheline konkurentsivõime, innovatsioonivõime ja mõju VKEde konkurentsivõimele. See hõlmab ettepaneku mõju põhjalikumalt analüüsi, võttes arvesse rahvusvahelisest konkurentsist enim mõjutatud ja ettepaneku seisukohast oluliste sektorite olukorda. Kui tehakse kindlaks, et sektoris esineb konkurentsiprobleeme, kajastab kontroll ka vajalikke leevendusmeetmeid.

Teiseks tugevdame veelgi oma analüüsi VKEde mõõdet uue VKEde kontrolliga. Selle uue kontrolli käigus võtab komisjon arvesse VKEde vajadusi poliitikatsükli jooksul, eelkõige poliitikakujundamise protsessi esimestes etappides. Komisjon analüüsib kõigis oma hindamistes ja toimivuskontrollides ka spetsiaalselt VKEdele avalduvat mõju. See tagasiulatuva hindamine võimaldab meil saada väärtuslikke õppetunde, et lihtsustada tulevase VKEdega seotud poliitikameetmeid ja vähendada VKEde koormust.

Minu jaoks on väga oluline, et otsustusprotsessi igas etapis võetaks VKEde mõõdet süstemaatiliselt arvesse. Praegu ei võeta piisavalt arvesse ettepanekute kumulatiivset ja kaudset mõju, mis tuleneb edasikanduvast mõjust väärtusahelas ja selle mõjust turudünaamikale. Kui mind ametisse kinnitatakse, olen valmis tegema koostööd Euroopa Parlamendi, nõukogu ja teiste huvitatud pooltega, tagamaks, et VKEdele suunatud meetmed neid ka tõepoolest toetavad ega tekitaks neile ebaproportsionaalset koormust.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni küsimused

12. Komisjoni president rõhutab uueks ametiajaks koostatud poliitilistes suunistes ja Teie missioonikirjas, et ühtne turg on ELi peamine tugisammas ning et ELi heaolu tagamiseks on vaja hoogustada ühtse turu laiendamist, seda eriti teenustesektoris, kus esineb endiselt palju tõkkeid. Milliseid meetmeid, sealhulgas seadusandlikke meetmeid, kavatsete teenuste ja kaupade vaba liikumise valdkonnas võtta ning kuidas aitaks uus ühtse turu strateegia selles suunas edasi liikuda, ühtse turu integreerimist süvendada, põhjendamatuid tõkkeid, halduskoormust ja aruandluskohustust vähendada ning ühtlasi tarbijate mõjuvõimu ja nende kaitset suurendada, ettevõtlust edendada ning ELi järgmistel aastakümnetel ülemaailmselt konkurentsivõimeliseks muuta? Kuidas kavatsete suurendada ühtsel turul tooteohutust ja ausat konkurentsi seoses kolmandatest riikidest pärit toodetega, pidades silmas ka kolmandate riikide e-kaubanduse platvorme, mis külvavad ELi üle toodetega, mis sageli ei vasta ELi standarditele ega läbi ka tolli.

Ühtne turg on alakasutatud rikkus. Enrico Letta hiljutine aruanne on ühene: tõeliselt integreeritud ühtse turu loomine on Euroopa konkurentsivõime jaoks otsustava tähtsusega. Kui mind juhtivaks asepresidendiks nimetatakse, teen kõik endast oleneva, et süvendada ühtset turgu, eesmärgiga suurendada Euroopa tootlikkust,

toetada meie jõukust ja sotsiaalset turumajandust, saavutada õiglane rohe- ja digipööre ning tagada võrdsed tingimused ilma kedagi kõrvale jätmata.

Seepärast töötan 2025. aasta juuniks välja ühtse turu strateegia, et anda uus hoog kaupade ja teenuste ajakohastatud ühtsele turule, võttes arvesse fakte ning ettevõtjate, töötajate ja kodanike vajadusi. Püüan kõrvaldada olemasolevad regulatiivsed ja haldustõkked ning vältida uute tekkimist ning tagada samal ajal hästi toimiva ühtse turu ja edendada ülespoole suunatud lähenemist. Lisaks on minu prioriteet lihtsustada õigusraamistikku, muuta nõuete täitmine lihtsamaks ja tagada nõuetekohane rakendamine kõigis liikmesriikides. Oma töös juhindun neljast peamisest prioriteedist.

Esiteks, ennetamine: kaalun vajadust ühtse turu tõkete ennetamise seaduse järele, mida on täpsemalt selgitatud minu vastuses 13. küsimusele, eesmärgiga tugevdada teavitamissüsteemi.

Teiseks, koostöö: kavatsen süvendada liikmesriikidega tehtavat võimsat koostööd ühtse turu normide täitmise tagamise rakkerühma ja SOLVIT'i võrgustiku raames, et tegeleda konkreetsete tõketega, millega kodanikud ja ettevõtjad kokku puutuvad. Kuigi meie ühised jõupingutused liikmesriikidega on juba konkreetseid tulemusi andnud, on vaja rohkem jõupingutusi ja poliitilist kaasatust, et kõrvaldada allesjäänud takistused, mis kahjustavad meie ettevõtete konkurentsivõimet.

Kolmandaks, digipööre: edendan digipööret, pöörates erilist tähelepanu koostalitlusvõimele ja ühekordsuse põhimõttele. Vajalike aruandluskohustuste täitmine muutub lihtsamaks, kui liigume dokumendipõhistelt teabevoogudelt andmepõhistele teabevoogudele ja kasutame laialdasemalt arukaid digitaalseid vahendeid.

Neljandaks, jõustamine: vajaduse korral tuleks võtta ühtse turu tõkete küsimuses ja ELi eeskirjade nõuetekohase rakendamise tagamiseks parandusmeetmeid. Sellega seoses usun, et peaksime kaaluma, kuidas võtta kiiremini meetmeid õigusaktide täitmise tagamiseks, kui eeskirjade mittejärgimisel liikmesriikide poolt võivad olla ettevõtjatele ja kodanikele märkimisväärsed majanduslikud tagajärjed.

Meie ühiste eeskirjade rakendamine on ühine vastutus. Seega on minu jaoks esmatähtis teha tihedat koostööd liikmesriikide ja ka Euroopa Parlamendiga.

See kehtib ka teenuste valdkonnas, mis on meie majandusliku konkurentsivõime ja jõukuse jaoks ülioluline. Teenused moodustavad ligikaudu 70 % ELi SKPst ja töökohtadest ning on ELi töötleva tööstuse jaoks keske tähtsusega. Siiski toimib teenuste ühtne turg jätkuvalt allpool oma potentsiaali. Paljudes sektorites on meil 1 turu asemel 27 turgu. See tähendab, et ettevõtete võimalused on piiratumad ja kasvuvõimalused väiksemad. Seepärast sean ametisse kinnitamisel prioriteediks kõrvaldada haldustõkked ELi teenuseosutajate tegevusel ja pöörata erilist tähelepanu piiriülestele piirkondadele.

Sellega seoses tahan käsitleda ka reguleeritud kutsealasid. Tänapäeval kehtivad paljudele kutsealadele juurdepääsu ja nendel tegutsemise suhtes regulatiivsed nõuded, et kaitsta tarbijaid ja avaliku huvi eesmärke. Rohkem kui 5500 reguleeritud kutsealast ELis on paljud reguleeritud vaid mõnes liikmesriigis, mis viitab sellele, et avalike huvide kaitsmiseks võib olla vähem koormavaid vahendeid. Kui kutsealad on reguleeritud, on minu eesmärk kiirendada ja lihtsustada kvalifikatsioonide piiriülest tunnustamist ja toetada muu hulgas protsesside digiteerimist ja automatiseerimist, tagades samal ajal töötajate õiguste kaitse. See suurendab kvalifitseeritud spetsialistide liikuvust ühtsel turul ja võimaldab inimestel kiiresti tööle asuda või osutada teenuseid, mille jaoks nad on kvalifitseeritud. Selle saavutamiseks ühendan jõud inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutava juhtiva asepresidendiga, et töötada oskuste ülekantavuse algatusega.

Ühtsel turul on oluline, et Euroopa kodanikele pakutaks ainult ehtsaid ja ohutuid tooteid. Samas siseneb meie turule liiga palju tooteid, mis ei vasta nõuetele. Olen hästi teadlik sellest, et koos e-kaubanduse ja otsemüügi kasvuga ELi tarbijatele kolmandate riikide internetipõhiste kauplemisskohtade kaudu on suurenenud ka pettuste arv ja probleemid, sest nende kauplemisskohtade puhul on nõuete täitmist raskem ja kulukam kontrollida. Nende probleemide lahendamiseks on vaja mitme voliniku panust. Seepärast teen koostööd tehnoloogilise suveräänsuse, julgeoleku ja demokraatia eest vastutava juhtiva asepresidendiga, et tõhusalt ja kiiresti lahendada tooteohutuse ja e-kaubandusega seotud probleeme.

Nende väljakutsetega tegelemiseks tuleb kasutada mitmeid erinevaid vahendeid koos. Oluline roll on tolli- ja maksuhalduritel ja turujärelevalveasutustel. Digiteenuste määrase täitmise tagamine internetipõhiste

kauplemiskohtade suhtes, kus ei järgita meie eeskirju, on ja jääb prioriteediks. Lisaks sätestatakse hiljuti vastu võetud üldise tooteohutuse määruses ja turujärelevalve määruses internetipõhiste kauplemiskohtadele ka uued tooteohutusega seotud kohustused, näiteks sisu kõrvaldamise korraldused. Toetan koos demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga riiklikke täitevasutusi selle tagamisel, et ELi tarbijatele pakutakse nii internetis kui ka mujal ainult ohutuid tooteid.

Seda kõike tehes peame tagama keskkonna, kus väiksemad Euroopa e-kaubanduse platvormid suudavad areneda ja õiglastel alustel konkureerida kolmandate riikide e-kaubanduse platvormidega. Seetõttu peame looma soodsa keskkonna, kus eeskirjad pole killustatud ega dubleeritud.

13. Kuidas kavandate komisjoni presidendi missioonikirjas osutatud erimeetmete, eelkõige ühtse turu tõkete ennetamise õigusakti, Euroopa Konkurentsivõime Fondi, VKE passi, ühtse digivärava, ringmajanduse õigusakti ja ELi standardimismääruse hindamise võimalikku sisu ja ajastust? Kuidas täpselt kavatsete välja töötada uue ühtse turu strateegia? Kuidas kavatsete teha koostööd siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning selle töörühmadega tema kontrollitegevuse valdkonnas, et hoida parlamendikomisjoni läbipaistval ja korrapärasel viisil ning õigeaegselt kursis kehtivate õigusaktide rakendamisega, tulevaste algatustega, sealhulgas missioonikirjas nimetatud algatustega, ning komisjoni ja liikmesriikide poolt teenuste ja kaupade ühtsel turul võetud täitemeetmete tulemustega?

Kui mind juhtivaks asepresidendiks nimetatakse, püüan tagada tugeva, lihtsa ja tänapäevase ühtse turu raamistiku väljakujundamise, mis võimestab nii tarbijaid kui ka ettevõtjaid. Ühtse turu strateegia raames esitab komisjon konkreetsed meetmed, et edendada teenuste piiriülest osutamist ja kaupade piiriülest liikumist. Keskendan oma jõupingutused nii olemasolevate tõkete kõrvaldamisele kui ka uute vältimisele. Ühtse turu potentsiaali avamine ja selle mastaabiefekti kasutamine on Euroopa, riiklike ja piirkondlike haldusasutuste ühine vastutus. Kavatsen pidada konstruktiivset dialoogi Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Minu eesmärk on teha koostööd kõigi sidusrühmadega, sealhulgas sotsiaalpartnerite ja tööstuse esindajatega, ning viia strateegia ellu järgmise aasta juuniks.

Kavatsen tugevdada läbipaistvusvahendeid ja kasutada rohkem selliste uute riigisiseste õigusaktide ennetavat hindamist, mis võivad avaldada mõju siseturule, ja kaaluda muu hulgas vajadust ühtse turu tõkete ennetamise seaduse järele. Ennetusmeetmete kogu potentsiaali on võimalik ära kasutada, kui olemasolevaid läbipaistvusvahendeid paremini rakendada. Sellega seoses on väga oluline kõrvaldada olemasolevate teavitamismehhanismide kitsaskohad, suurendada sidusrühmade osalemist ja kehtestada uute regulatiivsete algatuste puhul rangemad proportsionaalsuse hindamised. Ma ei kõhkle algatada rikkumismenetlust, kui ennetamine ebaõnnestub.

Nagu ma 11. küsimusele antud vastuses selgitasin, on üks minu esimesi prioriteete luua spetsiaalne VKEde pass, et vähendada halduskoormust ning jätta ettevõtjatele rohkem aega ja ressursse äritegevuseks ning muuta riigiasutustele menetlemine ja käsitlemine lihtsamaks, nt seoses rahastamisaotluste, õigusnormide järgimise või õiguslikest nõuetest, näiteks aruandluskohustusest erandite tegemisega.

Nagu kirjeldasin oma vastuses 6. küsimusele, kavatsen koos keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse volinikuga teha ettepaneku võtta vastu ringmajanduse õigusakt, et luua hästi toimiv jätmete ja teiseste materjalide ühtne turg.

Standardimismääruse hindamine peaks valmis saama 2025. aasta alguses. Kogutud tõendite põhjal hindan põhjalikult, kas õigusakte on vaja läbi vaadata ning kas praegune süsteem suudab rahuldada ELi poliitika ja tööstuse pakilisi vajadusi. Vajame tehnilisi standardeid ja seda mitte ainult seoses seadusandlike vajadustega, mis kaasnevad rohe- ja digipöördega meie muutuval geopoliitilisel maastikul. Siinkohal võtame arvesse ka viimase kaheksa aasta Euroopa Kohtu kohtupraktikat, samuti üldisi lihtsustamisvajadusi, mis võib tähendada seda, et peame muutma viisi, kuidas me sidusrühmadega standardite alal koostööd teeme. Seejuures peame kaitsma tähtsaid majanduslikke ja tehnilisi teadmisi, mis meie osalusprotsessiga kaasnevad. Standardimine on olnud Euroopa tugevus ning minu eesmärk on säilitada ja arendada meie positsiooni ülemaailmse standardite kehtestajana.

Ühtne digivärv on üks ELi kõige ambitsioonikamaid e-valitsuse algatusi. See pakub juurdepääsu usaldusväärsele teabele, digitaalsetele haldusmenetlustele ja tugiteenustele. See vähendab halduskoormust, kuna hõlbustab avaliku halduse digiteerimist ja digitaliseerimist Euroopa kodanike ja ettevõtjate jaoks ning on ühtne veebipõhine juurdepääsupunkt, kust saada teavet teises ELi liikmesriigis töötamise, õppimise või tegutsemise kohta. Kui mind ametisse kinnitatakse, täiustaksin seda algatust veelgi ja seaksin esikohale ühekordsuse põhimõtte täieliku

kasutuselevõtu. Seisaksin hea selle eest, et enam kui 80 000 liikmesriikide avaliku sektori asutust saaksid kaasatud, ja tagaksin kõigi selle kohaldamisalasse kuuluvate haldusmenetluste kättesaadavuse.

Luban otsustusprotsessi kõigis etappides luua otsese suhtluskanali teie ja teie asjaomaste töörühmadega ja seda käigus hoida, järgides seejuures täielikult Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet. Nagu selgitasin oma vastuses küsimusele 2, on minu talitused ja meeskond hõlpsasti kättesaadavad kogu ametiaja jooksul ning teabevahetus kahesuunaline. Kutsun töökoosolekutele konkreetsete valdkondade raportööre, variraportööre või juhtivaid liikmeid, et käsitleda mureküsimusi ning saada mõtteid, mis pärinevad otseselt nende parlamentaarsest tööst ja valimisringkonnast.

14. Kuidas kavatsete täita Teile antud ülesannet vaadata läbi riigihangete direktiivid, et kasutada riigihangete potentsiaali ELi ühtse turu ning ELi kodanike ja ettevõtjate, sealhulgas VKEd e hüvanguks, eesmärgiga suurendada konkurentsivõimet, sealhulgas ELi digitaalset konkurentsivõimet, ning tagada aus konkurents ning teatavate elutähtsate tehnoloogiate, toodete ja teenuste varustuskindlus? Milliseid tehnoloogiavaldkondi ja sektoreid peate strateegiliseks, kus tuleks riigihankeid korraldada, ning milliseid lahendusi tuleks kasutada, pidades silmas vajadust säilitada ELi ettevõtjatele kogu ühtsel turul võrdsed tingimused ja võrdsed võimalused? Millal toimub Teie kava kohaselt riigihangete raamistiku läbivaatamine ja kas kavatsete seda muuta ELi määruste, mitte ELi direktiivide kaudu?

Riigihangetel on oluline roll juhtivate turgude loomisel, st nõudluses uuenduslike, kestlike ja vastupidavate toodete järele. Kehtiv õigustik koosneb vähemalt kuuest direktiivist ja kümnest valdkondlikest õigusaktidest. Kui mind juhtivaks asepresidendiks nimetatakse, vaatan läbi kehtivad ELi riigihankedirektiivid, nagu on märgitud minu missioonikirjas ja teatavaks tehtud ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes.

Õigusraamistiku läbivaatamisega püütakse veelgi paremini ära kasutada tohutut potentsiaali, mis riigihangetel Euroopa majanduse kujundamisel, juhtivate turgude loomisel ning Euroopa ettevõtete majanduskasvu ja vastupanuvõime suurendamisel on ning luua seeläbi kvaliteetseid töökohti. Kavatsen teha ettepaneku eeskirjade ajakohastamiseks kolmes peamises valdkonnas: 1) riigihangete strateegiline roll kvalitatiivsete nõuete kaudu, eelkõige seoses kestlikkuse, sotsiaalvaldkonna, vastupanuvõime ja küberturvalisusega; 2) riigihangete ELi lisaväärtus meie kodanike jaoks strateegiliste tehnoloogiate, toodete ja teenuste varustuskindluse kaudu, sealhulgas hädaolukorras, ning 3) praeguste mehhanismide lihtsustamine, pidades eelkõige silmas ELi idufirmasid ja novaatoreid, aga ka kohalikke omavalitsusi.

Riigihankedirektiivide läbivaatamine annab ka võimaluse riigihankeid digitehnoloogia valguses ümber mõtestada. Siinkohal ei tuleks kaaluda üksnes seda, kuidas me neid tehnoloogiaid protsesside lihtsustamiseks ja kiirendamiseks kasutame, vaid ka seda, kuidas kiirendada uuenduslike toodete ja tehnoloogiate kasutuselevõttu. Sooviksin juhtida tähelepanu riigihangete andmeruumile, mis annab alates käesoleva aasta septembrist avaliku sektori hankijatele ja ettevõtjatele võimaluse parandada otsuste tegemist täiustatud andmeanalüüsi ja digivahendite abil.

Selleks et selline läbivaatamine oleks kooskõlas parema õigusloome ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega, tuleb teha kahte asja. Esiteks, praeguse raamistiku hindamine. Kui mind ametisse kinnitatakse, viin läbi kehtivate riigihankedirektiivide põhjaliku hindamise kooskõlas nõukogu ja Euroopa Kontrollikoja nõudmistega. Põhjalik avalik konsultatsioon võimaldab meil teha kindlaks praeguse raamistiku vastuolulised aspektid, eelised ja probleemid, mida saame kasutada oma arutelus võimalike parandamist ja lihtsustamist vajavate valdkondade üle. Teiseks võetakse mõjuhindangus arvesse kodanike, ettevõtjate ja avaliku sektori hankijate rahalist või halduskoormust.

Selles esialgses etapis sooviksin esmajärjekorras kuulda teie seisukohti ja pidada nõu kohalike omavalitsustega, kes on esmased riigihangete kasutajad, et seda kõike meie ettepanekus arvesse võtta.

Selleks et teha kindlaks strateegilised tehnoloogiad ja sektorid, võtame kooskõlas ametisseastuva presidendi avaldusega, et meie tulevase heaolu tagatiseks peavad olema toodetud Euroopas, arvesse mitmeid tegureid: sektorid ja tehnoloogiad, mis on kindlaks määratud kehtivates valdkondlikes õigusaktides, näiteks nullnetotööstuse määrus ja kestlike toodete ökodisaini määrus, samuti tulevastes algatustes, nagu puhta tööstuse kokkulepe ja õigusakt tööstuse süsinikuheite kiiremaks vähendamiseks, aga ka sellised kriteeriumid nagu tarneahelate vastupidavus, elutähtsa taristu füüsiline ja küberturvalisus, tehnoloogia turvalisus ja tehnoloogialeke, majanduslik sõltuvus või surveamine, kolmandate riikide ettevõtjate osalemise määr konkreetsetes sektoris. See on riigihankeraamistiku läbivaatamise üle peetava arutelu oluline osa ja me pöörame sellele erilist tähelepanu.

Uued eeskirjad ehitatakse üles nii, et nad annaksid ELi lisaväärtust meie kodanikele, tagaksid teatavate strateegiliste tehnoloogiate, toodete ja teenuste varustuskindluse ning õiged tingimused, et ELi ettevõtted saaksid investeerida CO₂ heite vähendamisse ja luua kvaliteetseid töökohti. On eriti oluline, et avaliku sektori hankijad tagaksid, et kolmandate riikide pakkujad järgivad meie keskkonna-, kliima- ja sotsiaalseid standardeid, olenemata sellest, millised nõuded nende enda riigis kehtivad. Sama oluline on jätkuvalt nõuda, et meie ettevõtted saaksid vastastikuse alusel juurdepääsu kolmandate riikide hanketurgudele.

Hindame, milline on nende probleemide lahendamiseks meie kasutuses olevate erinevate vahendite mõju ning jätkame hiljuti vastu võetud vahendite rakendamist ning teeme koostööd avaliku sektori hankijate ja sidusrühmadega, et leida täiendavaid praktilisi ja kergesti kohaldatavaid lahendusi. On oluline anda selle jaoks piisavalt aega. Kuid ma võin Teile kinnitada, et see töö on esmatähtis, et saaksime võimalikult kiiresti edasi liikuda ilma kvaliteedis järeleandmisi tegemata.

Mõjuhinnangus välja toodud poliitikavariantide raames kaalume, kas regulatiivne sekkumine ühe või mitme direktiivi, määruse või muude sihipäraste meetmete kujul on parim viis nende seotud eesmärkide saavutamiseks.

Kui mind juhtivaks asepresidendiks kinnitatakse, edendan lisaks seadusandlikele jõupingutustele ka suuniste kasutamist, suutlikkuse suurendamiseks toetuse andmist ja kohandatut koolitusi nii avaliku sektori hankijatele kui ka sotsiaalmajanduse üksustele ELi liikmesriikides.

Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni küsimused

15. Kuidas kavatsete suurenenud üleilmse ebakindluse olukorras ja võttes arvesse üha tungivamat vajadust tõhustada liidu majandusjulgeoleku tegevuskava ja tugevdada meie konkurentsivõimet tagada, et majandusjulgeoleku, kaubandus-, investeerimis- ja tööstuspoliitika moodustaksid kõik osa sidusast lähenemisviisist, mis tugevdab liidu avatud strateegilist autonoomiat ja vastupanuvõimet? Kuidas kavatsete kavandada ja rakendada majandusjulgeoleku tegevuskava ja milline on selleks ettenähtud ajaraam? Kas kinnitate parlamendi ja komisjoni vahel rakendusmääruse (EL) 2023/1441 üle toimunud varasemale teabevahetusele tuginedes, et kui 13. juuliks 2026 esitatakse esimene aruanne välisriigi subtsiidiumide määruse rakendamise kohta, esitatakse ka seadusandlik ettepanek välisriigi subtsiidiumide määruse muutmiseks? Kas kavatsete märkimisväärselt suurendada siseturu, tööstuse, ettevõtlike ja VKEde peadirektoraadis välisriigi subtsiidiumide määruse rakendamise eest vastutavate töötajate arvu, kuna hankemenetlustes teatatud pakkumistega seotud juhtumite arv on oodatust oluliselt suurem?

Usun kindlalt, et ELi strateegiliste huvide järgimiseks on vaja sidusat lähenemisviisi, milles toetume meie majandusjulgeolekule, kaubandus-, investeerimis- ja tööstuspoliitikale. Peame innovatsiooni jaoks jätma oma ettevõtetele vajaliku mänguruumi ja looma soodsa keskkonna, kaitsma ühtset turgu ebaausa konkurentsi eest, tagama õiglase juurdepääsu toorainetele, avama kolmandate riikide turud, et luua uusi võimalusi, ning tagama vajalikud sisendid eri allikatest ja konkurentsivõimeliste kuludega. Euroopa tööstuse konkurentsivõime jaoks on tõepoolest vaja terviklikku lähenemisviisi, mille juurde kuuluvad turvaline tarneahel, ausad konkurentsitingimused ja üleilmsed majanduslikud võimalused.

Eelmise ametiaja jooksul on tehtud palju algatusi, et kaitsta ja toetada meie ettevõtteid ja taristuid vahetult pärast väliseid vapustusi, luua struktuursed tingimused nende konkurentsivõime ja tarneahelate vastupanuvõime jaoks ning viia meie poliitika kooskõlla meie väärtuste ja kliimaeesmärkidega. Need küsimused olid aluseks meie tööstusstrateegiale, kaubandusstrateegiale ja majandusjulgeoleku strateegiale, mis on omavahel põimunud ja mida tuleb sidusalt rakendada. Toetan jõulisemat tegutsemist, et kaitsta ühtset turgu ebaausate kaubandustavade, turuväliste moonutavate poliitikate ja tehnoloogialekete eest.

Nende töösuundade vaheline sidusus ja koordineerimine tagatakse eeskätt kolleegiumi tasandil, eelkõige koostöös kaubanduse ja majandusjulgeoleku volinikuga, pidades silmas meie seatud selgeid eesmarke – konkurentsivõime, julgeolek ja kestlikkus. Kui mind juhtivaks asepresidendiks kinnitatakse, teen koostööd teiste volinikega tagamaks, et meie tööstus-, kaubandus- ja majandusjulgeolekupoliitika edasiarendamisel võetaks täielikult arvesse nii sise- kui ka välisaspekte. Need on ühe mündi kaht poolt. Peame tagama, et saame jätkuvalt olla osalised rahvusvahelises avatud ja reeglitel põhinevas kaubanduses, piirates samal ajal ohtu, et ülemäärast sõltuvust võidaks relvana kasutada. Meil on selleks olemas võimsad vahendid, mida peaksime kasutama, näiteks välisriigi subtsiidium.

Kaks aastat pärast strateegia vastuvõtmist tuleb meie majandusjulgeoleku poliitikat edasi rakendada ja arendada, et tagada kõigi asjakohaste poliitikavaldkondade – tööstus-, digitaal-, teadus- ja innovatsioonipoliitika ja muu – ühtne ja vastastikku tugevdav rakendamine. Kolmele sambale „edendamine“, „kaitse“ ja „partnerluste loomine“ toetuvat strateegiat tuleb nüüd riskihindamist aluseks võttes tõhusalt rakendada.

Kui mind ametisse kinnitatakse, teeme koostööd kaubanduse ja majandusjulgeoleku volinikuga, et mõista koordineeritud riskihindamiste kaudu paremini riske, millega me silmitsi seisame, valmistada ette sihipäraseid ja proportsionaalseid riskimaandamise meetmeid, võtta kasutusele meie käsutuses olevad majandusjulgeoleku tagamise vahendid ning viia edukalt lõpule olemasolevate vahendite tugevdamise protsessid, nt seoses välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute ja väljaminevate investeeringutega. Hindame, kas on vaja uusi vahendeid. Samuti aitame edendada eelmisel ametiajal käivitatud algatusi, näiteks keskenduda veelgi rohkem tarneahela riskide jälgimisele ja häirete ennetamisele ning selgitada välja olemasolevad ja võimalikud strateegilised sõltuvused ning nendega tegeleda. Elutähtsate tehnoloogiatega seotud täiendavate riskihindamiste tegemiseks tuleks koos liikmesriikidega kehtestada asjakohane ajakava ja ulatus. Lõpetuseks teen koostööd kaubanduse ja majandusjulgeoleku volinikuga, et jätkata partnerlust sarnaselt meelestatud riikidega, eelkõige G7ga, et muuta meie tarneahel vastupanuvõimelisemaks, töötades selle jaoks välja majandusjulgeoleku standardid. Lisaks vabakaubanduslepingutele arendame välja puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlused, millel on lai ärimõõde investeerimisvõimaluste jaoks, et kindlustada ja mitmekesistada kriitilise tähtsusega toorainete, rohelise energia ja puhta tehnoloogiaga varustamist.

Mis puudutab välisriigi subsidiumide määrust, siis see on oma tõhusust juba tõestanud ja me rakendame seda täies ulatuses. Sellega paralleelselt hindan ma juhtiva asepresidendi ametisse kinnitamise korral põhjalikult välisriigi subsidiumide määru rakendamist. Määru rakendamise ja jõustamise läbivaatamisel kaalume muu hulgas teavitamiskünniste taseme asjakohasust. Hindamise aruanne esitatakse parlamendile ja nõukogule. Selle hinnangu põhjal kaalub komisjon seadusandliku ettepaneku tegemist, kui see on kõigile siseturul tegutsevatele ettevõtjatele võrdsete võimaluste tagamiseks vajalik.

Kui mind ametisse kinnitatakse, tahan teha koostööd õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidendiga, et saavutada meie eesmärk tagada kõigile ühtsel turul tegutsevatele ettevõtetele võrdsed tingimused.

Eelarvekomisjoni küsimused

16. Ametisseastuva presidendi poliitiliste suuniste kohaselt tuleb luua ELi Konkurentsivõime Fond, mille vahenditest tehakse investeeringuid strateegilistesse tehnoloogiatesse (alates tehisintellektist kuni kosmose-, puhta tehnoloogia ja biotehnoloogiani) ja üleeuroopalist huvi pakkuvatesse tähtsatesse projektidesse ning sellega suurendatakse ka erasektori investeeringuid meie ühiste eesmärkide saavutamiseks ja vähendatakse sektori riske. Selle fondi kohaldamisala peaks hõlmama mitmeid juba seatud poliitilisi prioriteete.

Palun põhjendage sellist lähenemisviisi ja kirjeldage oma nägemust selle järgimisest ning seda, kuidas see soodustab kaksiküleminekut. Täpsustage palun üksikasjalikumalt eelkõige, milliste poliitikavaldkondade ja kasutusel olevate programmide puhul sobiks selle fondi vahendeid kasutada, kui suures ulatuses tuleb neid programme ühtlustada, milline peab olema fondi pakutava tagastatava ja tagastamatu toetuse vaheline tasakaal ning millised kaitsemeetmed võetakse, et tagada parlamendi kaasamine otsustusprotsessi, programmide rakendamisse ja fondi rakendamise järelevalvesse nõukoguga võrdsel alustel?

Euroopa on alati olnud maailmajagu, mis on tuntud oma innovatsioonijõu ja jõudsalt areneva tööstuse poolest, mis suudab ülemaailmsel turgudel olla esirinnas. See tugevus on nüüd proovile pandud. Tänapäeval tegutsevad Euroopa ettevõtted ebastabiilses maailmas, kus on rohkem ebaausat konkurentsi, kõrgemad energiahinnad, napib oskuseid ja tööjõudu ning vajalikule kapitalile on raske ligi pääseda. Euroopa tööstuse ja teadusringkondade jaoks on praegu pöördeline hetk. Kaalul on meie tehnoloogiline juhtpositsioon, võime reageerida tööstuse väljakutsetele, kiirendada üleminekut ja kasutada aktiivselt uusi võimalusi.

Seda arvesse võttes ja juhul, kui mind juhtivaks asepresidendiks kinnitatakse, on minu eesmärk luua tingimused, et saada vajalikke investeeringuid innovatsioonipotentsiaali suurendamiseks ja kaksikülemineku edukaks saavutamiseks. Nagu on kirjeldatud ametisseastuva presidendi von der Leyeni poliitilistes suunistes ja kooskõlas meie püüdlusega saada komisjoniks, mis seisab hea investeeringute eest, on Euroopa konkurentsivõime fond see vahend, millest strateegiliste tehnoloogiate investeerimist toetada ja mida me kasutame koostöös muude vahendite ja poliitikaga.

Euroopa konkurentsivõime – ning tema positsioon puhta, digitaalse ja biomajanduse poole liikumisel – sõltub uue leiutamise ja leidlikkuse ajastu algusest. Selleks peab meie majandus olema orienteeritud teadusuuringutele, innovatsioonile ja tehnoloogiale. Selle eesmärgi saavutamiseks peavad meie vahendid olema eesmärgipärased.

Praegu on ELi kulutused, sealhulgas konkurentsivõimele suunatud kulutused, jaotatud liiga paljude programmide vahel, millest paljudest rahastatakse samu asju, kuid mille tingimused on erinevad ja teevad seega rahastamise kombineerimise keeruliseks.

Leian et ELi kulutused peavad meie prioriteetidega paremini kooskõlas olema. Kui mind ametisse kinnitatakse, on tulevase Euroopa konkurentsivõime fondi arendamine üks minu peamisi prioriteete. Teen siin tihedat koostööd teiste volinikega, eelkõige eelarve, pettusevastase võitluse ja avaliku halduse voliniku ning õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutava juhtiva asepresidendiga. Tulevase Euroopa konkurentsivõime fondi ülesehitusel lähtume järgmistest põhimõtetest:

1. **Strateegiline fookus.** Euroopa konkurentsivõime fond investeerib Euroopa avalikesse hüvedesse. Strateegiliste tehnoloogiate puhul, alates tehisintellektist kuni kosmose, puhta tehnoloogia ja biotehnoloogiani, on ülioluline tagada, et nende arendamine ja tootmine toimub Euroopas. Puhta ja tipptasemel tehnoloogiatootmise tulevik peab olema Euroopa. Konkurentsivõime fond peaks toetama teadusuuringuid, innovatsiooni, idu- ja kasvufirmasid ning üleeuroopalist huvi pakkuvaid tähtsaid projekte. Meie teadus- ja innovatsioonipoliitika peab olema kooskõlas meie tööstuspoliitikaga, ning me peame oma mõju maksimeerimiseks tegema strateegilisi investeeringuid.
2. **Paindlikkus.** Euroopa konkurentsivõime fond investeerib sinna, kus ELi meetmeid on kõige rohkem vaja, ning kasutab selleks kõige mõjusamaid ja paindlikumaid vahendeid. Lisaks peaks fond tagama, et kasutame oma eelarve võimalusi selleks, et võimendada erainvesteeringuid ja vähendada riske meie ühiste eesmärkide saavutamisel.
3. **Lihtsus ja kiirus.** Potentsiaalsed taotlejad peaksid ELi vahendeid kiiresti ja hõlpsalt kasutada saama. ELi rahalistele vahenditele juurdepääsu eeskirju ja menetlusi tuleb tublisti lihtsustada. Meil on vaja programmide arvu vähendada. Juurdepääs teabele, kiiremad protsessid ja sidusrühmade tagasisidel põhinevad pidevad täiustused on võtmetähtsusega, et meie tööstus- ja teadusringkondi operatiivtasandil paremini toetada.

Peame tooma Euroopa innovatsiooni turgudele ja hõlbustama selle kasutuselevõttu Euroopas. Konkurentsivõime fond on meie vahend selle saavutamiseks. Fond peaks toetama Euroopa ettevõtjaid kogu investeerimisprotsessi jooksul: ideest turustamiseni, teadusuuringutest tootmiseni, laborist valmistamiseni, nii et meie ettevõtted saaksid ühtsel turul ja üleilmseks kasvamiseks ja arenemiseks vajalikku toetust.

Fondi kaudu rahastame osaliselt ka meie tänast geopoliitikat, tugevdades meie väärtusahelaid ja vähendades meie sõltuvust teistest.

Komisjon töötab välja uue konkurentsivõime koordineerimise vahendi, mis toimib koos selle uue fondiga. See vahend peaks muutma kogu ELi hõlmavad konkurentsivõime eesmärgid kooskõlastatud riiklikuks poliitikaks, tagades iga strateegilise prioriteedi puhul avaliku ja erasektori rahastamise.

Endise parlamendiliikmena tean, et Euroopa Parlament toetab jõuliselt ambitsioonikat ELi eelarvet, mis teenib meie poliitilisi prioriteete. Seepärast teen Euroopa konkurentsivõime fondi arendamisel ja rakendamisel parlamendiga koostööd, mis on kantud avatusest, läbipaistvusest, vastastikusest usaldusest ja pidevast dialoogist, mille osaks on regulaarne teabevahetus. Kinnitan teile, et tagan parlamendi kui kaasseadusandja ja eelarvepädeva institutsiooni kaasamise võrdsetel alustel nõukoguga.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni küsimused

17. Heaolu ja tööstusstrateegia eest vastutava juhtiva asepresidendina vastutate riigihangete direktiivi läbivaatamise eest. Nimetatud direktiivil võib olla keskne roll kõrgete tööstandardite edendamisel. ELi tasandil tegutsevad sotsiaalpartnerid on väga selgelt väljendanud vajadust pakkuda kõnealuse direktiivi kaudu Euroopa töötajatele suuremat kaitset.

Kuidas kavatsete tagada ELi riigihankealaste õigusaktide sotsiaalsete aspektide tugevdamise, pidades eelkõige silmas riigihankelepingute sotsiaalseid hindamiskriteeriume, et piirata alltöövõtuahelaid ja reguleerida tööjõudu

vahendavate asutuste rolli; tagada töötajate õiguste austamine ja kollektiivlepingute järgimine; parandada puuetega inimeste ja toetusvajadustega töötajate tööhõivevõimalusi; tagada, et mittetulunduslikud/sotsiaalmajanduse sotsiaalteenuste osutajad ei jääks riigihankelepingutest kõrvale?

Eurooplasena olen uhke meie kõrgete tööstandardite üle ja kohustun neid tugevdama. Need standardid on olulised, et edendada usaldusväärset konkurentsi ja vältida võidujooksu madalakvaliteediliste töökohtade suunas. Usun kindlalt, et ELi riigihangetel on oluline roll nende standardite edendamisel.

Juba praegu on 2014. aasta riigihankedirektiivides sätestatud, et riigihankelepingute, sealhulgas kollektiivlepingutel põhinevate lepingute täitmisel tuleb täita sotsiaal- ja tööõigusest tulenevaid kohustusi. Direktiivides on avaliku sektori hankijatele ette nähtud ka menetluslikud vahendid, millega seda kogu hankemenetluse vältel tagada. Lisaks võimaldavad eeskirjad avaliku sektori hankijatel luua võimalusi mittetulundusühendustele ja sotsiaalsetele ettevõtetele ning tööandjatele, et võtta tööle ebasoodsas olukorras olevaid töötajaid või puuetega inimesi.

Kuid teha võiks enamgi. Riigihankedirektiivide läbivaatamine, nagu on selgitatud vastuses 14. küsimusele, on väärtuslik võimalus õigusraamistikku põhjalikult hinnata. See annab meile võimaluse teha kindlaks võimalikud edasised sammud, et edendada sotsiaalsete klauslite kasutamist, suurendada hangete sotsiaalset vastutust ja kestlikkust. Kohalikel omavalitsustel, kes on riigihangete peamised kasutajad ja samal ajal parimad kohaliku tööhõive eksperdid, ning samuti sotsiaalpartneritel, on selles protsessis oluline roll. Kui mind juhtivaks asepresidendiks nimetatakse, tagan, et nad oleksid protsessi nõuetekohaselt kaasatud, et läbivaatamisse oma panus anda.

Lisaks sellele edendaksin ametisse nimetamise korral suuniste kasutamist, suutlikkuse suurendamiseks toetuse andmist ja kohandatud koolitusi nii avaliku sektori hankijatele kui ka sotsiaalmajanduse üksustele ELi liikmesriikides. Toetan komisjoni käimasolevaid jõupingutusi uurida, kuidas komisjon sotsiaalklausleid kasutab.

Lisaks olen kindlalt veendunud, et ka muudel eesmärkidel, nagu lihtsustamine ja vastupanuvõime, on positiivne sotsiaalne mõju: vastupanuvõime toetab Euroopa töökohti ning lihtsustamine parandab VKEde ja sotsiaalsete ettevõtete juurdepääsu, millel on omakorda mõju kohalikele töökohtadele. Tegelikult takistab meie eeskirjade keerukus sageli väikeste üksuste osalemist riigihangetes. Soovin, et need üksused saaksid lihtsustamise ja suutlikkuse suurendamise kaudu ära kasutada riigihangete pakutavat potentsiaali.

Kui mind ametisse kinnitatakse, teen läbivaatamise ettevalmistamisel tihedat koostööd inimeste, oskuste ja valmisoleku eest vastutava juhtiva asepresidendiga, et arutada, kuidas eeskirju sotsiaaldialoogi ja kõrgete tööstandardite edendamise, puuetega inimeste töövõimaluste parandamise ning sotsiaalmajandusele ja kaasavamale ühiskonnale kaasa aitamise teel paremaks muuta.

Vaja on tihedat koordineerimist, kuna usun, et riigihankedirektiivide läbivaatamine võib anda soovitud mõju ainult siis, kui sellega kaasnevad asjakohased meetmed tulevases kvaliteetsete töökohtade tegevuskavas ja uues Euroopa sotsiaaldialoogi paktis.

Õiguskomisjoni küsimused

18. Autoriõigusteta intellektuaalomand

Teile koostatud missioonikirjas on üks Teie tegevusvaldkonna ülesandeid tagada, et meie intellektuaalomandi poliitikaga tunnustataks jätkuvalt innovatsiooni ja loovust ning tõhustataks kehtivate reeglite täitmist.

Komisjoni 2020. aasta intellektuaalomandi tegevuskava eesmärk oli võimaldada Euroopa loome- ja uuenduslikul tööstusel täita endiselt ülemaailmse liidri rolli ning kiirendada Euroopa rohe- ja digipööret. Selle tegevuskava tulemusel tugevdati eelkõige intellektuaalomandi kaitset, selleks võeti vastu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega kaitset käsitlev määrus ning vaadati läbi 20 aastat vanad disainialased õigusaktid, et muuta need digiajastule vastavaks. Patendipaketiga – mille kohta Euroopa Parlament on võtnud vastu oma esimese lugemise seisukoha ja mille üle hakatakse läbirääkimisi pidama selle ametiaja jooksul – soovitakse kavandada uusi reegleid, et aidata ettevõtetel, eelkõige VKEde, saada oma leiutistest ja loomingust võimalikult suurt kasu, ning toetatakse ühtlasi ELi konkurentsivõimet ja tehnoloogilist suveräänsust, eelkõige tagades, et peamised patenditud tooted jäävad kriisi ajal kättesaadavaks. Patendipaketti kuuluvatest ettepanekutest näib ühe puhul (standardi rakendamiseks olulisi patente käsitlev ettepanek) olevat nõukogus eriti palju takistusi, hoolimata

hiljutistest suundumustest, mis näitavad, et EL kaotab Aasia ja USA majandustegevuses osalejatega võrreldes turuosa. Intellektuaalomandi tegevuskava tulemusel võeti vastu ka ELi võltsimisvastaste meetmete pakett, mille eesmärk on edendada koostööd õiguste omajate, teenuseosutajate ja õiguskaitseasutuste vahel, toetades samal ajal parimate tavade ning kaasaegsete vahendite ja tehnoloogia kasutamist. Intellektuaalomand on majanduskasvu peamine liikumapanev jõud, kuna immateriaalsel varal on ülemaailmses innovatsioonialases võidujooksus üha suurem roll. Kuid nagu Draghi aruandes rõhutatakse, tundub, et ELi ettevõtjad, eriti VKEd, jätavad oma intellektuaalomandivarad kaitsmata, kuna neid heidutavad eelkõige keerukad, kulukad ja pikad menetlused, mis intellektuaalomandiõiguste taotluste esitamisega kaasnevad. Selline olukord takistab ettevõtjatel ülemaailmsel tasandil konkureerida ja ühtset turgu tugevdada. Lisaks võib tehisintellektitehnoloogia areng või mõne tehnoloogia ebaeetiline kasutamine, näiteks petunõksude kasutamine, tekitada intellektuaalomandi raamistikule uusi probleeme, mis on endiselt lahendamata ja millel võib olla mõju innovatsioonile, loovusele ja ELi konkurentsivõimele, pidades eelkõige silmas generatiivset tehisintellekti ja selle seotust patentidega, aga ka kaubamärkide, ärisaladuste ja intellektuaalomandi õiguskaitse küsimusega. Lisaks on komisjonis praegu pooleli kaubamärke käsitlevate ELi õigusaktide perioodiline läbivaatamine. Ärisaladuste küsimuses on eelkõige VKEde puhul vaja teha lisajõupingutusi, et suurendada teadlikkust ja võidelda üleilmse tehnoloogilise innovatsiooni kontekstis ärisaladuste varguse vastu.

Milliseid meetmeid kavatsete eelkirjeldatud probleeme silmas pidades võtta, et tagada kõigi kehtivate intellektuaalomandi reeglite nõuetekohane täitmine, ning kas esitate uusi algatusi, näiteks ärisaladuste või kaubamärkide valdkonnas, tagamaks, et ELi raamistik võimaldaks ka edaspidi tunnustada innovatsiooni ja loovust digiajastul ning toetada ELi pikaajalist majanduskasvu ja konkurentsivõimet, ja kas suurendate ühtlasi jõupingutusi, et hõlbustada läbirääkimisi eelmisest ametiajast üle võetud ettepanekute üle?

Immateriaalne vara moodustab olulise osa ettevõtte varadest ja on üks suuremaid stiimuleid ettevõttesse investeerimiseks. Näiteks saavad kümme korda tõenäolisemalt kapitali need idufirmad, kes kasutavad patente ja kaubamärke. Seetõttu on intellektuaalomand konkurentsivõime oluline element.

ELi patendieeskirjad on aga jätkuvalt killustatud. Ametisse kinnitamisel on minu esmane eesmärk tegeleda selle killustatusega ja edendada ühtse patendisüsteemi – mida praegu rakendatakse 18 liikmesriigis – laiemat kasutuselevõttu, et vähendada kulusid, suurendada õiguskindlust ja saada kasu ühtse patendikohtu ühtsest kohtualluvusest. Seejuures loodan, et Euroopa Patendiamet täidab edasi oma ülesannet anda välja ühtseid patente.

Sellega seoses püüan patendipaketi ellu rakendada ja loodan, et Euroopa Parlament annab oma toetuse selle kõigile kolmele sambale, millest kaks annaksid ELi Intellektuaalomandi Ametile uued kohustused. Kavatsen teha tihedat koostööd liikmesriikidega, et viia lõpule reformid, milles tegeletakse ELi patendiõigustiku kõige pakilisemate probleemidega ning mille eesmärk on ühtset patendisüsteemi edasi arendada ja tugevdada.

Täiendava kaitse tunnistuse määruste ettepanekute eesmärk on vähendada halduskoormust ja tagada sidusus farmaatsia- ja agrokeemiatööstuse ning eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks ning tugevdada ühtset patendisüsteemi. Sundlitsentsimist käsitleva määruse ettepanekus, mis jõuab kolmepoolsete läbirääkimiste etappi, käsitletakse liidu vajadust tõhusate intellektuaalomandialaste vahendite järele, et reageerida kriisidele, mis mõjutavad väärtusahelaid kogu ühtsel turul. Standardi rakendamiseks oluliste patendite litsentsimise usaldusväärne ja läbipaistev raamistik tagab, et EL on litsentsiandjate ja litsentsisaajate jaoks atraktiivsem investeerimissihtkoht. Sellega seoses toetan kaasseadusandjaid nende töös aktiivselt ning kõrvaldan litsentsimiskasutused liidu konkurentsivõime seisukohast kriitilise tähtsusega turgudel, võttes eelkõige arvesse asjade interneti kujunemist ja standardi rakendamiseks olulise patendi omandiõiguse ülemaailmse tasakaalu muutumist. ELi biotehnoloogia direktiivis, mis kehtestati enam kui kakskümmend aastat tagasi, sätestati biotehnoloogialeiutiste patentimise aluspõhimõtted. Kuna biotehnoloogiaturul toimuvad uued arengud, peame tagama, et intellektuaalomandi kaitse aitaks optimaalselt kaasa ELi biotehnoloogiasektori edendamisele ja seda arvestatakse ühe elemendina tulevase ELi biotehnoloogia õigusakti ettevalmistamisel.

Teiseks, kui mind ametisse kinnitatakse, teen tööd intellektuaalomandi raamistiku edasise ajakohastamise nimel, et kohendada see uuele turuolukorrale, nagu tehisintellekt, ja võimalikele väljakutsetele, mis sellega võivad kaasneda, seades samal ajal esikohale meie kodanike jõukuse ja ELi tööstuseesmärgid. Nii meie kaubamärgi- kui ka disainilahenduste õigustikku on hiljuti ajakohastatud, et muuta need digiajastule vastavaks ja vähendada halduskoormust. Uutes eeskirjades käsitledudlike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega kohta on ära kasutatud meie käsitöölise loodud väärtust, mis on siiani olnud alakasutatud. Traditsioonilise oskusteabe väärtustamisega aitame intellektuaalomandi abil tunnustada nende inimeste elutööd ja kaitsta hästi tasustatud töökohti, sealhulgas vähem tööstuslikes piirkondades. Kuigi tehisintellekti puhul võib tekkida probleeme intellektuaalomandiõiguse põhimõistetega, nagu leiutamine, patentsus, autorsus ja majandusliku tulu jaotamine, usun, et peaksime leidma tasakaalu innovatsiooni edendamise ja innovatsiooni hõlbustamise vahel, tagades samal ajal õiguste omajate

kaitse. Tulevikku vaadates peame tagama, et ELi intellektuaalomandi süsteem võimaldaks tehisintellekti ja tehisintellektil põhinevate lahenduste kasutuselevõttu, kuid et samal ajal oleks olemas asjakohased kaitsemeetmed, et vältida nende kuritarvitamist. See kehtib eelkõige patentide ja ärisaladuste kaitse kohta tööstuslike suurandmete ajastul.

Kolmandaks saab intellektuaalomandi õigusega investeringuid edendada ja konkurentsivõimet suurendada üksnes juhul, kui seda tõhusalt rakendatakse. Kui mind ametisse kinnitatakse, teen tööd selle nimel, et loomeinimesed ja leiutajad ELis saaksid oma loomingust ja innovatsioonist õiglast tulu ning et VKEde immateriaalsed varad oleksid kaitstud ja VKEde juurdepääs rahastamisele lihtsam. Peame vähendama VKEde koormust seoses oma intellektuaalomandiõiguste rakendamise ja jõustamisega, kuna intellektuaalomand võib märkimisväärselt suurendada nende likviidsust ja võimet tuua oma uuendused turule. VKEd võivad intellektuaalomandi rikkumise tõttu suurema tõenäosusega maksejõuetuks jääda kui suuremad ettevõtted, seega uurin võimalust pakkuda VKEdele spetsiaalselt nendele kohandatud usaldusväärset intellektuaalomandi toetusmehhanismi, näiteks VKEde fondi kaudu. 2019. aastal moodustasid võltsitud tooted peaaegu 6 % kogu ELi impordist (väärtuses 119 miljardit eurot), mis tõi kaasa 670 000 töökoha kaotuse ja 15 miljardit eurot saamata jäänud maksutulu. Seepärast on nõuete jõustamine komisjoni jaoks väga tähtis. Sel eesmärgil tahan rakendada komisjoni võltsimisvastast soovitust, mis hõlmab meetmeid ja vahendeid, et võidelda võltsimise vastu ja tõhustada intellektuaalomandiõiguste jõustamist. Üks neist vahenditest on hiljuti teatavaks tehtud kübervarguse ennetamise töövahend, et valmistada VKEsid paremini ette väljakutseteks, mis tulenevad ärisaladuste vargusest internetis, ja leevendada küberrünnete negatiivseid tagajärgi.

Immateriaalse vara kaitsmiseks ja kasutamiseks on vaja sidusat rahvusvahelist intellektuaalomandi strateegiat. Kui mind ametisse kinnitatakse, kavatsen proaktiivselt kaitsta liidu huve rahvusvahelistel intellektuaalomandi foorumitel, näiteks Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsioonis.